

De Stem van Haspengouw

WEEKBLAD VOOR GODSDIENST-, TAAL- EN VOLKSBELANGEN

Affiches, enz., gedrukt bij den uitgever dezes blads, worden kosteloos als annonce ingelascit. — Alle drukwerken worden er gratis opgesteld of vertaald volgens het geval.

AANKONDIGINGEN : 15 c. den drukregel. RECLAMEN : 25 c. — Lange of dikwijls te herhalen annonces, per accoord. Rechterlijke kroniek, volbissen, enz., 2 fr. den drukregel.

SINTE-LUTGARDIS' DRUKKERIJ
HAMELSTRAAT, 13, SINT-TRUIDEN
JOS. LEENEN
Eigenaar-Uitgever van dit blad

Artikelen en mededeelingen vrachtvrij te zenden, vóór den Woensdag avond aan 't Redactiecomité van De Stem van Haspengouw, Hamelstraat, 13, te Sint-Truiden.

ABONNEMENTSPRIJS : 2,50 fr. per jaar voorop betaalbaar. Het heele jaar door worden abonnementen aangenomen, voor 't zelfde welke tijdruimte, aan 5 c. per nummer berekend.

De belangen van den boer zijn de belangen van iedereen.

De buitenlieden weten hoe gaarne de geuzen hen zien, als... 't kiezing wordt; maar ze weten ook hoe bloedig zij door diezelfde manneken begekt en bespot worden, als de roede der kiezing van den rug der geuzen is afgeweerd.

De buitenlieden weten hoe dat ze uitgescholden werden door de geuzengazetten voor lomperikken, viegels, halfhouten, ploegen die in God gelooven en meer andere schoone dingen.

Dat is al eenigen tijd geleden; de geuzenpapieren durven nu wel zoo niet meer doen, omdat ze weten dat de buitenmensen ook kiezers zijn, en dat ze in het kiesgangske die scheldwoorden zouden kunnen gedenken.

Maar iets dat waar is en dagelijks kan vastgesteld worden, dat is: dat de liberale bladen alle uitgaven bestrijden die in het belang van den landbouw gedaan worden en dat zij die uitgaven zouden afschaffen of grootendeels zouden afschaffen, zeggen zij, indien zij aan het bewind moesten komen.

Kortom, de geuzen leveren nog altijd het bewijs, dat ze niet tot de vrienden der boeren behooren.

Zeker is, dat in de afgelopen eeuw de buitenmensen in het algemeen veracht werden door de stedelingen, vooral door de bewoners der groote steden, die in meerderheid niet-katholiek waren.

De nijverheid, tengevolge van de toepassing van den stoom, nam eene buitengewone vlucht en er werd in de nijverheidscenters veel geld gewonnen.

De landbouw, die verdrukt was onder de massa voortbrengselen door vreemde landen hier uitgestort, gaf maar een mager bestaan.

Kortom, de stad was rijk; de buiten was arm en de rijke zag met medelijden en verachting op den arme.

't Is de hoofdkwestie op welke de historie der wereld gegrond is.

En in strijd met het gebod der christene liefde, die gebiedt den noodlijdende te helpen, verdrakte de stad den buiten; omdat hij arm was moest men er geene rekening van houden.

Zoo was het ook een beetje met het liberaal Gouvernement van 1872 tot 1884.

De landbouwers gingen om bijstand smeeken, en door den mond van Minister Rolin antwoordde dat Gouvernement: De landbouw moet zich zelf redden — ik kan niets voor u doen.

Toen de katholieken aan het bewind kwamen, zijn zij eenen anderen weg opgegaan — dien van de bevordering van den landbouw.

De geuzen hebben hun dat altijd ten laste gelegd.

Maar dat zij wel gedaan hebben, wordt bewezen door het feit, dat nu overal, in alle landen, gewezen wordt op de noodzakelijkheid zooveel mogelijk de landbouwbelangen te behartigen ten bate van het algemeen belang.

In Engeland vooral heeft men den landbouw aan zich zelf overgelaten.

De nijverheid ontwikkelde zich op buitengewone wijze, zij wierp groote winsten af voor de aandeelhouders, zij betaalde hooge loonen aan de werklieden; de buitenbewoners verplaatsten zich naar de steden; 't Engelsch Gouvernement meende dat alles om te best was, en het gevolg is geweest, dat vier miljoen « akkers » zaailand in weilanden en bosschen werden veranderd.

Een « akker » is nagenoeg gelijk aan 37,5 aren.

In 1851 waren er in Engeland 8.936.000 inwoners in den buiten en 8.990.000 in de steden. Buiten en stad stonden nagenoeg in evenwicht.

In 1911 — 60 jaren nadien — waren er 28.162.000 bewoners in de steden tegen 7.907.000 in den buiten — viermaal zooveel in de steden als in den buiten — die 1.029.000 inwoners heeft verloren.

Van de Engelsche buitenbewoners zijn er enkel 1.500.000 landbouwers; terwijl er in Frankrijk 9 miljoen landbouwers zijn, in Duitschland 10 miljoen en in Oostenrijk 14 miljoen.

Voor dezelfde oppervlakte zijn er in Engeland 40 landbouwers; in Denemarken 70; in Holland 120 en in België 160.

België staat dus weeral aan het hoofd, en het is ook aan het hoofd van handel en nijverheid in de heele wereld.

Men schat nu — dat het te laat is — op

50 milliards, — 50 duizend miljoen, — het verlies dat Engeland sedert 60 jaren ondergaan heeft, door het veronachtzamen van zijn landbouw — dat komt op 800 miljoen per jaar.

In datzelfde tijdstip van 60 jaren is in Duitschland de opbrengst van graan en van aardappelen verdubbeld, tengevolge der maatregelen door het Deutsche Gouvernement genomen.

Een onzijdig blad, na die vaststellingen gedaan te hebben, besluit:

« Kortom, de landbouw is de voornaamste nijverheid van een land... »

» Het is uit den buiten dat onze beste werklieden komen; onze ieverigste, verstandelijke werklieden.

» Het is naar den buiten dat men mag hopen eens de overbevolking der stad te richten.

» De buiten is eene bron van gezondheid en van rijkdom welke geene speculatie kan in gevaar brengen en welke door het werk van elk geslacht meer overvloedig gemaakt wordt. »

» Alles samengvat: De buiten is de redding.

Het Gouvernement doet dus opperbest met voor den landbouw zeer bezorgd te zijn.

F. G.

LICHTSTRALEN.

Gelatenheid. — Een verheugend verschijnsel.

Onze tegenstrevers nemen hunne klopplap van 24 Mei met wijsgeerige gelatenheid op — zoodanig dat zij zorg dragen die neerlaag op voorhand uit te bazunnen.

In de Chronique schrijft volksvertegenwoordiger Hymans:

De kiezing van 1914 heeft geen de minste gelijkens met de kiezing van 1912, noch door hare betekenis, noch door hare uitgebreidheid; toen was het eene volksraadpleging, eene beslissing over 't Gouvernement. En de gecoaliseerde oppositie vocht voor de verovering van het bewind.

De kiezing van morgen is eene gedeeltelijke kiezing, die noch Brussel noch Antwerpen omvat en waarvan ieder op voorhand weet, dat zij de bestaande meerderheid niet kan omverwerpen, doch enkel haar verminderen of... vermeederen.

De Brusselsche correspondent van Le Matin — de Jan Onversaagd van 1912, die ons in October 1911 nog ten hoogste 6 weken te regeren gaf en dan konden we de Kamers ontbinden en voor altijd onze maten oprollen — de heer R. de M. schrijft in denzelfden zin.

Het hoogste dat M. Hymans en Jan Onversaagd durven voorzien is... eene betooging tegen de clericale opperheerschappij!

Met de winst van één zeteltje zouden ze al veel hooger oploopen; maar zelfs dat verwachten ze niet!!!

*
* *

De wind blaast in de zeilen der Vlamingen, dat is een feit dat op den huidige oogenblik door niemand, volstrekt door niemand meer, in twijfel getrokken wordt.

Er bruischt nieuw leven door het Vlaamsche volk, eene onweerstaanbare beweging is in gang, en neemt elken dag in kracht toe.

Dat is een verheugend verschijnsel; het Vlaamsche volk begint zijne eigenwaarde te begrijpen; wie dat begrijpt strijdt er voor; de strijd maakt sterk en een sterk volk dat leven wil, moet voor geenen ondergang duchten.

Er is ook Vlaamsch leven op een ander gebied, namelijk Vlaamsch letterkundig leven, dat wel stiller is dan de Vlaamsche beweging in de maatschappij, maar daarom niet minder betekenisvol en belangrijk.

De Vlaamsche Letterkunde bekleedt eene eervolle plaats, ondanks de ondergeschiktheid in welke ons verfranscht onderwijs haar heeft geplaatst.

Welke hoopvolle toekomst toovert ons het vooruitzicht niet voor het oog, dat, zoo de vervlaamsching der Gentsche Hoo geschoole verkregen wordt, de Vlaming zich vrij zal kunnen bewegen en ontwikkelen in een onderwijs dat de Vlaamsche kiem zal bakeren en opleiden van zoodra zij het knopje is ontsproten totdat ze eene volwassen plant geworden is!

Tot 't bekomen van een degelijk hooger Vlaamsch onderwijs, moeten alle Vlamingen dus hunne beste krachten veil houden en niets mag gespaard blijven opdat zoodra mogelijk bevrediging geschenken worde.

'T NIEUWS DER WEEK.

BUITENLAND.

Godsdienstige herleving in Frankrijk.

Ter gelegenheid van de Paaschweek heeft men te Parijs bemerkt dat de toeloop tot de kerken bijzonder groot was in vergelijking met andere jaren.

De Fransche geuzen hebben gemeend alle christen gevoel in het hart der Franschen te doodden met de kloosters te ontbinden, hunne goederen in te palmen en scheiding van Kerk en Staat uit te spreken.

En zie, het is juist sedert dat al die daden van haat en vervolging zijn gepleegd, dat het godsdienstig gevoel in Frankrijk is begonnen te herleven.

Wij weten niet of de godsdienstige heropbeuring in Frankrijk zal voortduren, doch het is in alle geval in 't oogvallend dat de heropbeuring plaats heeft nu de vijanden der kerk meenden, dat het geschikte oogenblik gekomen was om aan den Godsdienst den doodslag te geven.

Sedert de scheiding van Kerk en Staat zijn in Parijs een 50tal nieuwe parochiën geslicht met evenwel kapellen of kerken.

Het werk der catechismuslessen is op groote schaal ingericht en wordt gedurig uitgebreid.

Er worden gedurig nieuwe katholieke lagere scholen ingericht, bestuurd door wereldlijke onderwijzers.

Kortom, het katholieke Geloof is in Frankrijk op verre na niet dood.

Internationaal Congres tegen het alcoholisme.

Zijne Eminentie Kardinaal Mercier heeft het internationaal Congres tegen het alcoholisme voorgezet, dat te Rome gehouden werd van 22 tot 26 April.

De congressisten werden door den Heiligen Vader in gehoor ontvangen.

Uit alle landen der wereld kwamen flinke groepen, zelfs uit Canada 5 personen, op de groote vergadering, die een nieuwen kruistocht heeft geopend tegen de vreeselijke plaag der dronkenschap.

Eene Belgische vergunning in Spanje.

Eene voornamre financieele groep van Brussel heeft eene belangrijke vergunning bekomen: namelijk voor het aanleggen eener spoorweglijn, uitgaande van het center van Spanje naar het Westen, en de lijn van den « Central Katalonie » kruisende.

Terzelfder tijd als het verleenen der vergunning, waarborgde de Spaansche Regeering 5 0/0 van het kapitaal, voor de onderneming gevegd. De vergunning had plaats bij aanbesteding.

De Vereenigde-Staten en Mexico.

Sinds geruimen tijd heerscht er in Mexico een bloedige burgeroorlog, die het land verscheurt en groote onheilen veroorzaakt.

Men verwachtte reeds lang de inmenging der Vereenigde-Staten Deze hebben thans een voorwendsel gevonden om handelend te treden. Zij bevelen, dat door de Mexicaansche regeeringstroepen heen is toegebracht geworden aan 't vaandel der Vereenigde-Staten, zij hebben hunne oorlogsvloot naar de kusten van Mexico gezonden en eene sterke afdeeling manschappen op Mexicaanschen grond ontscheept.

Deze hebben zich meester gemaakt van het Douanekantoor en van een gedeelte van de haven van Vera Cruz. Daarin hebben zij hevigen tegenstand ontmoet. Talrijke soldaten sneuvelden langs beide kanten. De twee partijen, die Mexico verdeelden, hebben zich vereenigd om gezamenlijk den vadergrond te verdedigen.

Men schrijft de Vereenigde-Staten annexatieplannen toe.

BINNENLAND.

Bond der Katholieke Kringen.

De Bond der Katholieke Kringen hield Zaterdag en Zondag zijn 44° jaarlijksch congres te Bergen, waar de Katholieke Kring L'Emulation zijn 50jarig jubelfeest vierde.

De heer Staatsminister Woeste zat voor en leidde de werkingen.

In het congres werden alle voornamre kwestien behandeld, nu aan de orde van den dag.

Met genoegen stellen wij vast, dat men er zoo ernstig de kwestie heeft behandeld betreffende de inrichtingen voor Vlamingen gevestigd in het Walenland.

Men erkende de noodzakelijkheid die Vlamingen aan te spreken in hunne moedertaal en zooveel mogelijk te zorgen, dat hunne kinderen in het Vlaamsch onderwezen worden.

Een banket besloot het congres; 350 personen namen er deel aan.

In zijne slotredevoering zegde de heer Woeste dat alle standen der samenleving rechten hebben en dat niemand dat zoekt te loochenen; doch men vergeet al te licht, dat elkeen ook plichten heeft en 't is deze vergetelheid die maakt dat de huidige samenleving zoo beroerd is.

De wetgevende kiezingen

Het Staatsblad kondigt het koninklijk besluit af, waarbij de kiescollegiën der arrondissementen Oost-Vlaanderen, Henegouwen, Luik en Limburg bijeengeroepen worden tegen Zondag, 24 Mei aanstaande, om hunne vertegenwoordigers te kiezen. De kandidaten moeten voorgesteld zijn voor Zondag, 10 Mei.

Ziehier de verdeling van het getal te kiezen volksvertegenwoordigers: Gent-Eekloo, 12; St Nikolaas, 4; Dendermonde, 4; Aalst, 5; Dornijk-Ath, 6; Charleroi, 11; Thuin, 3; Luik, 13; Hoei-Borgworm, 4; Verviers, 5; Hasselt, 3; Tongeren-Maeseyk, 4.

Eene krach van 4 miljoen te Brussel.

Het Parket van Brussel onderzoekt op dit oogenblik eene zaak, die zonder twijfel groote opschudding zal verwekken.

Er is spraak van eene ware financieele ramp waarin talrijke aristocratische familien zijn betrokken, alsook groote eigenaars en waarschijnlijk ook kleine renteniers.

Tot hertoe bedraagt het cijfer der gekende verliezen reeds meer dan 4.000.000 frank.

Twee personen zijn aangehouden: M. A. C., gewezen wisselagent van Elsene, wiens woning gelegen is Gulden Vlieslaan, en zijn schoonbroeder M. De C., wonende Jourdainstraat, te Sint-Gillis.

Beide personen werden Vrijdagavond op bevel van den onderzoeksrechter M. Van Damme opgesloten, onder betichting van bedrieglijke ontvreemdingen.

De Deensche Vorsten te Brussel.

Ter gelegenheid van het bezoek der Deensche Vorsten, zal er een groote wapenshow plaats hebben, waaraan, benevens het garnizoen der hoofdstad, ook regimenten uit de provinciën zullen deelnemen. Ruim 10.000 man zullen in lijn gesteld worden.

De wapenshow zal worden gedaan door den Koning van Denemarken en onzen Vorst, waarschijnlijk op de Tervurenlaan.

De opocht zal geschieden voor het paleis van Brussel, alwaar op het balkon, de beide Koninginnen en de koninklijke kinderen van België zullen plaats nemen.

Den 20 Mei, in den namiddag, zullen de Koning en de Koningin van Denemarken het stadhuis van Brussel bezoeken.

Opgepast, Pleiters!

In zijn laatste wekelijksch artikel in Le Petit Bleu, spreekt de heer advocaat Picard van Brussel met geestdriftige bewondering over zijnen onlangs overleden vriend Ferdinand Braekers, van Peer, dien hij alzoo als een waar toonbeeld van vrederechter heeft willen huldigen. Zonder aan zich zelf te denken en elke promotie stelselmatig van de hand wijzend, heeft deze nederige magistraat zijn ambt van kantonrechter in het Kempisch stadje Peer, gedurende 40 jaren met onophoudelijke bezorgdheid en vaderlijke goedheid blijven uitoefenen. Wijlen de uitstekende Minister Lejeune, volgens welken het gerecht zonder goedheid zijne zending mist en voor wien de vrederechters allen apostelen zouden moeten zijn, zag in den heer Braekers een ideaal van vrederechter.

De heer Braekers stelde er eene eer in de geschillen zonder vonnis te kunnen verfeenen; hij vertaalde onder bovenstaanden titel een Fransch gedichtje van advocaat Picard, dat wellicht reeds menig een tweemaal heeft doen nadenken alvorens een proces in te spannen. Wij laten dat gedichtje hier volgen gelijk het op den muur van meer dan een Vredegerecht te lezen is.

Is alles op 't beste gelegen Bij rechter en pleiter en zaak? Nog dan zij de Kans u genegen, Want winnen is lastige taak.

Processen vermijden, beletten, Voorzeker, die 't kan, die doet wijs: Wijl Them's' gevaarlijke netten Doorweven 't Justitiepaleis.

Men komt er, rechtzinnig gesproken, Nooit buiten gelijk men verscheen: De winner ontvlucht in zijn hemde En naakt de verliezer gaat heen.

Wat handelt degene verstandig, Die 't meest zien inschikkelijk toont! De hebzucht wordt dikwijls vijandig Met zware verliezen bekoord.

Advocaat Picard deed den oorspronkelijken Franschen tekst van 't gedicht, later met den Vlaamschen tekst er naast, overal ophangen waar hij kon nut stichten, en wel te begriuen in zijne wachtkamer.

De Limburgsche katholieke Jeugd te Sint-Truiden.

Het Onderverbond van Limburg der Federatie van de Jonge Katholieke Wachten hield Zondag 11. in onze stad zijne jaarlijksche algemeene vergadering, ter gelegenheid van het tienjarig bestaan der Vlaamsch-Katholieke Eendracht.

Talrijk waren de aangesloten maatschappijen met een sterk getal leden opgekomen en zelden zag men op gelijkwaardige vergaderingen zooveel aanwezigen als op de zitting der Federatie, welke om 12 ure in de Feestzaal der Katholieke Vereeniging plaats had. Daar werd er vooral gesproken over zaken van inwendige orde, alsmede over eene degelijker inrichting van sprekersbonden in den schoot der Jonge Wachten. Heer Ridder Schaezen, van Tongeren, gaf eene rijk gedocumenteerde verhandeling over de zoo belangrijke kwestie der oprichting van soldatenscholen, tot voorbereiding onzer jongelingen voor den militairen dienst. Deze redevoering, welke een volledig programma voor dergelijke instellingen bevatte en de middelen aanwees om ze op de doelmatigste wijze tot stand te brengen en ze de beste uitwerksels te doen verkrijgen, zal in druk verschijnen. Wij hopen dat de oproep van den Heer Schaezen met talrijke bijtredingen zal beantwoord worden.

Een flinke stoet werd om halfdrie op het stategieplein gevormd en honderden jonge katholieke strijders, vol geestdrift, doortrokken de bevelde straten der stad, onder het spelen van vroolijke marschen door de Gildelharmonie en de nieuw opgerichte Muziekmaatschappij van Hasselt.

Bij 't einde van den optocht, had er eene publieke vergadering plaats in de Katholieke Vereeniging, welke druk bijgewoond werd, niet alleen door de Wachten, maar ook door vele politieke personaliteiten, waaronder M. Cl. Cartuyvels, senator; Baron de Villenfagne, bijgevoegd senator; Baron de Moffarts, enz., en door talrijke kiezers van het kanton. Verscheidene onzer politieke voormannen hadden zich laten verontschuldigen.

Na een hartelijken welkomsgroet door den Heer H. Bonaers, namens de Katholieke Jonge Wacht van Sint-Truiden, en een woord van dank door den Heer Adv. Robert Uleus, Voorzitter van 't Onderverbond, werd het woord verleend aan den Heer Albert Hillen, hoogstudent en voorzitter der J. K. Wacht van Bree.

In eene puike voordracht, toonde hij de gedragslijn aan der J. K. Limb. Wachten op Katholiek en Vlaamsch gebied. Hij legde de nauwe verwantschap uit tusschen deze twee heilige grondbeginselen en wist door zijn woord, vol overtuiging en kracht, de jonge strijders in laaiende geestdrift te doen ontvlammen voor die grootsche idealen. Dikwijls werde zijne woorden door daverend handgeklap onderlijnd, waardoor de J. W. te kennen gaven dat zij alles veil houden voor de verdiening van Godsdienst en Taal.

De Heer Feullien, van Brussel, sprak over de aanstaande kiezingen en waarschuwde de J. W. tegen de opwerpingen, waarmede onze tegenstrevers de kiezers zullen trachten om den tuin te leiden, bijzonder in zake school- en legerwet. De Brusselsche volksredenaar gaf daarop eene klinkende weerlegging en bewees dat het met recht is dat de nieuwe schoolwet eene wet van rechtvaardigheid en gelijkheid genoemd wordt. Verder bewees hij de noodzakelijkheid van het stemmen der nieuwe krijgswet.

De Heer Baron de Villenfagne wierp een blik in 't verleden en gaf in korte woor-

den de geschiedenis der katholieke partij in België en harer zagep ralen sinds 1884.

Hij wakkerde de J. K. W. aan steeds met meer vuur en meer volharding te werken en steeds tot leuze te houden *Excelsior*.

Bij 't einde der vergadering, deden de Heer Ridder de Menten de Horne, volksvertegenwoordiger, en de Heer Graaf de Meeus, beiden tot toen weerhouden door verschillende meetings, hunne intrede in de zaal. Zij waren het voorwerp eener warme ovatie. De Heer Ridder de Menten de Horne nam het woord en richtte een krachtigen oproep tot de katholieke Jeugd, opdat zij zich getrouw zou scharen onder het vaandel der partij en dapper mee zou werken om de zegepraal op 24 Mei aanstaande te verzekeren. Geestdriftig werden deze woorden toegejuicht.

Na de trekking der premien, werd deze welgelukte vergadering geheven.

STAD EN PROVINCIE.

Aan dit nummer zijn twee bijvoegsels.

Zondagrust. — Morgen Zondagmiddag, 26 April, is de *Apotheek* open bij Mr Massa.

Landbouwblad. — Wij hebben het genoegen onze lezers aan te kondigen dat voortaan aan *De Stem* maandelijks een landbouwblad zal gevoegd worden dat, door bevoegde vakmannen opgesteld, belangrijke artikelen en nuttige wenken zal bevatten voor de landbouwers.

Dit bijblad zal dus, zonder twijfel, uiterst welkom zijn bij onze abonneuten van den buiten.

SINT-JEURIS. — De kerseboomen zijn in vollen bloei, de omtrek van Sint-Truiden gelijkt aan een sierlijken bloemtuintje, indien het weder gunstig blijft, kan er dit jaar een rijke fruitoogst verwacht worden.

Prachtig ook staan velden en weiden, en zelden brengt *Sint-Jeuris* ons zulk gunstig weder mede; ook zal die jaarlijksche begaafenis daardoor morgen Zondag veel toeloop naar dit eerste uitstapje uitlokken.

BERICHT

aan de Damen en Juffrouwen

De leergang, in 't Fransch en in het Vlaamsch, voor *Ziekenverpleegsters*, zal beginnen in Mei aanstaande. — Voor inlichtingen en inschrijving, ziech te wenden bij de Damen Ursulinen, Naamsche straat, T/s.

Klokslag. — Gisteren Vrijdag is er klokslag gehouden voor de afkondiging der twee hiernavolgende nieuwe gemeentetaksen:

1. De nieuwe taks op de openbare danspartijen, zijnde 150 frank voor danspartijen gegeven in tenten, barakken of in open lucht, voor iederen dag dat er dans wordt; van 100 fr. voor danspartijen in vaste danszalen, wanneer een dansgedrag wordt gevraagd voor iederen dans waaraan men deelneemt, en van 20 fr. wanneer het publiek in vaste danszalen tot den dans wordt toegelaten mits betaling van een inkomgeld, zonder dat er voor iederen dans iets geëischt wordt.

De twee laatste taksen worden op de helft verminderd, gedurende de Kerstdagen en Vastenavond. Deze taks is goedgekeurd geworden, den 10 April ll., en is achtervolgens de bepalingen van het reglement in voege gekomen onmiddellijk na de afkondiging.

2. Eene belasting, te beginnen met 1914, van twee ten honderd op het kadastraal inkomen van het gebouwde gedeelte der eigendommen op het grondgebied der stad Sint-Truiden gelegen. Deze belasting is

De ontsnapte galeiboef.

In het jaar 1820 zat in het bagno te Toulon een man, die zoo berucht was, dat ieder, die daar kwam, hem wilde zien, zooals men nieuwsgierig is naar een vreemd dier. Deze persoon was de zoogenaamde Graaf de Sainte Hélène, hoewel hij noch graaf was, noch aanspraak had op eenigerlei titel. Zijn ware naam was Pierre Coignard.

De geschiedenis van dien man is de zonderlingste, welke men zich verbeelden kan. Hij was de zoon van een boer in het departement Indre et Loire en had op zekerden dag het ouderlijk huis verlaten, om te Parijs van diefstal en oplichterij te leven. Het duurde evenwel niet lang, of hij was in de handen der justitie en werd den 18 October 1800, wegens diefstal met braak en gebruikmaking van valsche sleutels, veroordeeld tot veertien jaren dwangarbeid. Men zond hem naar het bagno van Toulon, waar hij maar 5 jaren bleef, want hij had het geluk te ontsnappen, en zelfs hoewel van alle middelen onthoofd, aan boord van een koopvaardijfchip te komen, dat naar Spanje onder zee ging. Weldra was hij in Catalonië veilig voor alle vervolging.

In een klein stadje der provincie maakte hij kennis met een meisje, dat later een groote rol in zijn geschiedenis speelde, Rosa-Maria genaamd.

Deze Rosa-Maria had vroeger gediend bij Graaf Pontis de Sainte Hélène. Deze stond bij zijn leven in groot aanzien wegens zijn karakter en dapperheid. Zijn militaire loopbaan was gekenmerkt door onderscheidene schitterende wapenfeiten. Hij had vroeger in de legers des Konings van Spanje gediend en daar eene eervolle herinnering achtergelaten. Door de Franse revolutie genoodzaakt zijn vaderland te verlaten, zou hij op vreemden bodem, ver van de zijnen, schier

goedgekeurd worden door Kon. Besluit in dato van 16 April 1914.

Revolverschoten. — De genaamde A. R. heeft Zondagmiddag in de Haspeltse steeg, alhier, twee revolverschoten gelost op zijn schoonbroeder E. B. met wien hij sinds lang in twist leefde. Deze werd gelukkig niet getroffen, doch de eerste kogel doorboorde hem de klak. A. R. nam de vlucht, na den revolver weggesmeten te hebben. 's Avonds werd hij aangehouden, doch Maandag weer vrijgelaten. De revolver, welke nog met vier kogels geladen was, werd Maandag door den veldwachter H. Dirix teruggevonden.

Brand. — Door eene onbekende oorzaak is Zondagavond vuur ontstaan in de woning van den genaamden Vanelderen, winkelier, Diesterstraat, alhier. De brand nam zulke snelle uitbreiding, dat gansch de inboedel de prooi der vlammen werd. Dank aan 't krachtig optreden der pompiers, konden de aanpalende huizen gevrijwaard worden.

De schade is betrekkelijk groot, doch door verzekering gedekt.

Ons garnizoen. — De regimentschool van 't 2de Jagers te voet heeft Dinsdag ll. Sint-Truiden voor goed verlaten, om haren intrek te gaan nemen te Philippeville.

M. Frans Claes-Lekens, nijveraar, ter stede, is aannemer verklaard der werken uit te voeren in de kazerne van 't Schutterslof voor de instelling aldaar van twee batterijen veldgeschut. De lokalen van het Berchmanshuis zijn thans ook ontruimd en zullen ten spoedigste ingericht worden voor 't ontvangen van de 3de batterij, welke later insgelijks zal gekazerneerd worden in 't Schutterslof.

Een zinneloze aan 't werk. — Over eenige jaren is Jos. L., klokkenluiders, te Lummen, gansch hersteld teruggekomen uit het zinnelozegeesticht van Ziekeren.

Sedert eenige weken gaf hij nieuwe teekens van zinsverbijstering. Zondag rond den middag, wanneer hij een ogenblik onbewaakt was, kreeg hij weder eene aanval. Hij nam een keukenmes en bracht zich eene groote snede in den hals toe, greep toen een hamer en sloeg zich met deze tot viermaal toe op het hoofd. Hiermede nog niet tevreden, liep hij naar buiten en sprong in den waterput. Geburen dit ziende, snelden toe en konden den ongelukkige uit zijn neteligen toestand verlossen. De heer dokter Vanderdonck was seffens ter plaatse en heeft den ongelukkige verzorgd.

Maandag is hij terug naar Ziekeren overgebracht.

Verdronken. — Te Stockroye heeft men op 't begin der week uit den Demer het lijk opgehaald van Dominicus Duts, van Tessenderloo, die sedert Paaschdag, met zijn rijwiel, uit zijne woning verdwenen was.

Het Parket, door de rijkswacht verwittigd, is ter plaatse afgestapt en heeft de lijkshouwing bevolen. Geene sporen van gewelddaan werden op den drenkling waargenomen.

Moord te Bocholt. — Een jongeling die ging trouwen had eenige vrienden Zondag op een feestje genoodigd.

Rond 2 ure in den nacht, toen de koppen vol en de flesschen leeg waren, ontstond er twist.

Eensklaps slaakte de 22jarige Pieter Langens een vreeselijken kreet en viel, bloedend uit eene groote wonde, op den vloer neer. De ongelukkige had een dolksteek in de borst gekregen.

De andere vechters liepen weg. Langens werd in een naburig huis gebracht en ver-

in ellende gestorven zijn, zoo Rosa-Maria hem niet met een voorbeeldelooze trouw had bijgestaan. Toen hij eindelijk stierf, liet hij aan de trouwe meid alles na wat hij uit de schipbreuk van zijn fortuin gered had; ongelukkig was dit bitter weinig: wat oude kleederen, zijn daggen, eenige kleenoodiën van weinig waarde en eindelijk een kistje, waarin, volgens zijn zeggen, het kostbaarste was, wat hij bezat.

Toen Coignard nader kennis maakte met Rosa-Maria, was reeds alles wat zij van den Graaf geërfd had, uit nood verkocht, behalve het kistje. Op het punt den weg der andere voorwerpen op te gaan, werd het nog eens goed door Coignard onderzocht, die er de authentieke bewijzen van adel van den Graaf en zijne dienststaten in vond. Deze ontdekking was een lichtstraal voor hem. In een land als Spanje kon hij met dezen titel en staten mogelijk zijn fortuin maken. Het was zeker een waagstuk, maar Coignard had niets te verliezen, besloot eene proef te nemen en ging twee dagen later op reis naar Estramadura, onder den naam van Graaf Pontis de Sainte-Hélène. Te gelijk had Rosa-Maria zich in eene Gravin herschepen.

Coignard was naar Estramadura gegaan, omdat generaal Mina zich daar bevond. Hij stelde zich aan dien generaal onder zijne aangenomen naam en titels voor, werd als officier bij een regiment geplaatst, onderscheidde zich in verschillende ontmoetingen met den vijand en werd al spoedig met de ridderorden van Alcantare en van St-Wladimir begiftigd.

Zou men, deze geschiedenis lezende, niet denken dat men een roman las?

Toen Napoleon's leger Spanje binnenrukte, verliet Coignard het leger van Mina en bood zijne diensten den maarschalk Soult aan, die hem tot bataljonsverste benoemde.

In deze nieuwe betrekking wist de ontsnapte galeiboef den naam van Graaf de Ste-

pleegd, doch het baatte niet: hij gaf den geest onder de verzorging.

Het Parket, dat een onderzoek doet, heeft reeds vier mannen doen aanhouden.

TONGEREN, 20 April. — Een jonge pachter van Freeren, op de grens der provincie Luik, reed Vrijdag te paard door de velden. Het dier wierp hem uit den zadel. De ongelukkige bleef met een voet in den stijgbeugel hangen en werd meer dan 1.000 meters over den grond voortgesleept. Hij werd opgenomen met gebroken armen en ruggegraat, en met gekloven schedel. Het slachtoffer stierf Zaterdagmorgen.

MAESEYCK. — Het is morgen Zondag dat in de aloude stad Maeseyck de feestviering plaats heeft van den heer Minister Helleputte, sinds 25 jaar volksvertegenwoordiger van het Arrondissement Tongeren-Maeseyck.

De feesten beloven buitengewoon prachtig te zijn en waardig van den jubilaris, die er het voorwerp van is.

Zij zullen bijgewoond worden door het Kabinetshoofd, Minister de Broqueville; Minister Carton de Wiart; Staatsminister Schollaert, Voorzitter der Kamer; den Gouverneur der Provincie; verschillende senators en volksvertegenwoordigers en verder hooggeplaatste personen des lands.

Om 10.30, stoot, waaraan 3 à 4000 personen zullen deelnemen; om 11.15 dan mis; om 12 ure, plechtige ontvanst ten stadhuis en officiële huldiging van den feestheid; ten 1.30, banket; om 2 ure feestconcert op de markt.

De kolenputten in Limburg.

Van alle kanten komt ons slecht nieuws toe over de kolenmijnen in Limburg. Reeds mag het als zeker aanschouwd worden, dat eenige putten voorgoed verloren zijn en nooit iets zullen opbrengen.

Het blijft te zien, of de kolossale waterloofd niet alle putten zal dempen.

Brussel-Luik, 280 kilom., voor onafhankelijken en liefhebbers, elk afzonderlijk. In de categorie der onafhankelijken bevonden zich meer dan 200 vertrekkers.

Om 8 u 4 m. werd Zondag ll. te Brussel, op de Tervurenlaan, het teeken van vertrek gegeven.

Om 10.20 u. landde te Sint-Truiden de hoofdgroep aan, waarbij zich bevonden onze stadsgenooten Clisset en Vierman. Ziehier de aankomst te Luik:

Maquoy won met een voorsprong van 4 m. 3 s. op Masson 2^e; 3. W. Nyssen, 4. J. Braine, 5. Mosselmans, 6. Hendrickx, 7. Lenoir, 8. Massart, 9. Vermandel. Liefhebbers: 1. C. Blekemolen, Holl., 2. J. Latham, 3. P. Ghaye, 4. Mostenne, 5. Henry Georges, 6. Julien, 7. Seghers. Maquoy bereikte den eindpaal om 4 u. 35 m., Blekemolen, om 4 u. 25.

Ronde van België. — 26 April tot 10 Mei.

Morgen Zondag, te 5 ure, wordt te Schaarbeek het teeken tot vertrek gegeven voor Aarschot, Diest, Hasselt, Tongeren, Maeseyck, Bee, Neerpelt, Moll, Gheel, Turnhout, Oostmalle, Weustwezel, Iantwerpen met aankomst in den velodroom van Zurenborg, hetgeen den afstand op 290 kilometers brengt.

Rond 4 ure kunnen de ridders verwacht worden, wel te verstaan als alles regelmatig van stapel loopt.

Parochiekerk van Stockroye, (bij Hasselt).

PLECHTIGE BEDEVAART

ter eere

van den H. AMANDUS.

Patroon tegen de lamheid, jicht en andere ziekten en pijnen der menschen, tegen de stuipen der kinderen, alsook tegen alle soorten van ziekte onder het vee.

Hélène eer aan te doen, terwijl Rosa-Maria de rol van Gravin met veel tact speelde.

Na de eerste restauratie keerde Coignard naar Frankrijk terug, werd door Lodewijk XVIII in bijzonder gehoor ontvangen en met eene geldelijke tegemoetkoming begunstigd.

De vlucht des Konings, toen Napoleon van Elba terugkeerde, deed Coignard besluiten, zich bij hen aan te sluiten, die dezen Vorst in zijn ballingschap volgden.

Nauwelijks was de Koning weer op den troon hersteld, of Coignard haastte zich van die gelegenheid gebruik te maken en werd toen, op uitdrukkelijk verlangen des Konings, tot luitenant-kolonel bij het 72^e legioen, in garnizoen te Parijs, benoemd.

Zoover had hij het in 1818 gebracht en wie weet, welke een trap van voorspoed hij nog bereikt zou hebben, indien eene toevallige omstandigheid hem niet plotseling in zijnen loop had gestuit.

Terwijl Coignard op zekerden dag, bij gelegenheid eener revue over het garnizoen van Parijs op de Place de Vendôme, in zijn schitterend uniform aan de spits van zijn regiment stond, werd hij herkend door zekerden Darius, een ontslagen galeiboef, die te Toulon zijn ketterskammeraad geweest was.

Natuurlijk wilde die kerel gebruik van zijne ontdekking maken en volgde den valschen Graaf de Ste-Hélène, om deze te doen bloeden.

Hij wist zich ook denzelfden dag bij den luitenant-kolonel toegang te verschaffen en sprak hem aldus aan:

— Ge hebt fortuin gemaakt, naar ik zie, terwijl ik nog even arm ben. Ik ben Darius, uw oude kameraad van het bagno; help mij met een beetje geld.

Maar Coignard, verblind door zijn geluk en mogelijk ook verschrinkt door een gevaar, waarop hij niet voorbereid was, wilde Darius niet herkennen en liet hem, zich verontwaardigd aanstellende, door eenen kamerdienaar buiten de deur zetten. D. kamerdienaar was

Orde der diensten gedurende de maand Mei:

Op de Zondagen de 1° Mis om halfzeven, de boogmis om 9 ure.

Op de Maandagen de Mis met sermoen om 8 ure.

Op de andere werkdagen de Mis om 7 ure.

Sterfgevallen.

De *Maatschappij van Onderlingen Bijstand van Sint-Truiden* heeft het verlies te betreuren van twee harer oudste en verkleefde leden, wier plechtige lijkdienst, gevolgd van begrafenissen, Dinsdag ll. heeft plaats gehad, onder de deelname van al de leden der Maatschappij:

De eerste, in O.-L.-Vrouwkerk, om 8 ure, van Mr JEAN DELWICHE, echtgenoot van Mad. Elisabeth Natus, geboren te Sint-Truiden, den 14 November 1849, en overleden den 18 April 1914, bediend met de laatste heilige Sacramenten.

De tweede, in Sint-Martenkerk, om 10 ure, van Mr WALTHER GOFFIN, echtgenoot van Mad. Maria Lafosse, wiens schielijk overlijden zij verleden week gemeld hebben.

De teraardebestelling van den Heer Walt. Goffin werd door eene ontzaglijke menigte deelnemers uit alle standen bijgewoond.

In 't sterfhuis werd eene lijkrede uitgesproken door den Heer Ed. Claykens, vrederechter, die, in diepgevoelde woorden, de hooge hoedanigheden roemde van den overleden Griffier.

De Heer Emm. Schoubrechts bracht, namens de leden der Kerkfabriek van Sint-Marten, eene dankbare hulde aan de nagedachtenis van hunnen betreunden Voorzitter.

Op 't kerkhof sprak de Heer scheper Hub. Goffin, als Voorzitter, in naam van den Onderlingen Bijstand, en deed de verdienstvolle werking uitschijnen van den Heer Walt. Goffin op mutualistisch gebied. Hij is een der eersten in Limburg geweest die de groote voordeel van mutualiteit inszag, en, aangedreven door zijn edelmoedig hart, heeft hij zich steeds beijverd die gedachte van Onderlingen Bijstand meer en meer ingang te doen vinden bij zijne medeburgers.

Wij bieden beide families de uitdrukking aan van ons christelijk rouwbeklag.

ZEPPEREN

(VERVOLG.)

Vroeger hebben wij gezien, dat vijf van de zeven koorvensters der kerk toegemetseld waren en wel met een muur van twee steenen dik. Bij de herstellingswerken moest die ingezette metselrij uitgebroken worden en tot ieders verbijstering vond men nog aanzienlijke overblijfsels van het vroeger netwerk in het metselwerk bewaard. Alhoewel erg beschadigd waren die kostelijke overblijfsels, getuigen van vroegere kunstsmaak, nog geen bewaard om toe te laten 't geheel 'n zijn vorigen vorm en afmetingen weer te geven.

Op bevel der afgevaardigden der Koninklijke Commissie van Monumenten werden de in gereedheid gebrachte nieuwe vensters ter zijde gelegd en men begon dadelijk een gansch nieuw netwerk, volgens de getuigen van het verleden. Hier dient opgemerkt, dat die vensterindeelingen en dat netwerk van een gansch bijzonderen en kunstrijken aard zijn en voorzien van een middennet van 1m20 hoogte, hetwelk als een in ons land maar beschouwd worden. Vandaar dan, dat de koorvensters, welke acht meters hoogte hebben, nu als verduubeld schijnen en ons voorkomen als twee boven elkander aangebrachte vensters. Voeg daarbij het arcatuurwerk, dat de wanden van het koor bekleed en alles zoo wonderbaar verheft, benevens een ideaal schoon vloerwerk in steentjes van vijf centimeters vierkant, en gij krijgt een geheel dat den kunstminnenden bezoeker een zoo aangrijpende als blijvende indruk nalast.

Dan voert zijn geest hem naar die prachtige tempels als de kerk van den H. Leonardus, te Zout-Leeuw, de Lieve-Vrouwekerk van Maestricht of die van Tongeren, waar de christene bouwkunst der middeleeuwen nog in haren vollen luister troont.

Zou het dan niet jammer zijn, dat zulke kunstschaten moesten verloren gaan bij gebrek aan onderhoud en herstelling ten bewakende tijde? Gelukkig is in België 't getal klein dier kortzichtigheid welke beweren, dat die uitgaven nuttelooze geldverkwistingen zijn, en zelfs bij onze Zuiderbuken, waar

niemand anders dan Alexander Coignard zijn broeder en medeplechtige, Darius vertrok woedend en riep Coignard nog toe:

— Zoo! Wilst ge mij nu niet kennen? Dat zal u berouwen!

Onmiddellijk snelde hij naar het Ministerie van Binnenlandsche Zaken en verzocht den heer Decazes, toen Minister, te mogen spreken, met de bijvoeging, dat de zaak belangrijk was en haast had.

In tegenwoordigheid van Decazes verhaalde Darius, dat hij een ontsnapten galeiboef ontdekt had in den luitenant-kolonel van het 72^e legioen.

Die vreemde mededeeling trok de aandacht des Ministers. Hij zond Darius onmiddellijk met een briefje naar den generaal Espiney, toenmaals commandant der militaire afdeling van de Seine.

En oogenblik later kreeg Coignard bevel om zich op standden voet naar het hoofd-kwartier der eerste divisie te begeven, en werd nog denzelfden avond in zijne woning, rue Bisse, Saint-Denis, aangehouden.

Den 10 Juli 1818 stond hij terecht voor het Hof van het Departement der Seine en werd tot levenslang dwangarbeid veroordeeld.

Darius had zich gewroken.

Ik wist, dus verhaalt een ontslagen galeiboef uit dien tijd, dat Pierre Coignard te Toulon was, maar ik had nog geene gelegenheid gehad, hem te ontmoeten. Ongesteld wordende kwam ik in de ziekenzaal en leerde ik hem eindelijk kennen. Hij was toen nauwelijks een schaduw van hetgeen hij geweest was. Vermagerd, bleek, met dofte oogen, zou niemand in den schier zeltogenden man den gewezen luitenant-kolonel van het 72^e legioen herkend hebben. Zijne ziekte was ongeneeselijk en ging gepaard met aanvallen van hersenkeuken, die aan zijn leven elk oogenblik een einde kon maken. In kalme oogenblikken was hij altijd geneigd zijnen levensloop te verhalen.

dwaze goddiensthaters den laatste toren zouden willen overhalen, om alzo dien *toujzer* niet meer te zien, die het oog en het hart immer naar *boven* brengt, daar vindt men nog mannen die, alhoewel ongelukkig, toch die verblinde schaar van razende verdelgers toeroepen: Behoudt, reddt de kerken van Frankrijk! want bij elke kerk die wordt neergehaald, daalt het peil der ontwikkeling en der beschaving van ons volk, bij elke afbraak verbreekt zij ons verleden!

Ook was de Fabriekraad der kerk van Zeperen wel beraden, toen hij naar middelen uitzag om de vervallen kerk van een gewissen ondergang te redden, en de Gemeenteraad wilde niet achterblijven. Herhaaldelijk stemde hij, zoover het de middelen toelieten, hulpelden tot beloop eener som van negen duizend frank (**). 't Is zeker eene kleinigheid, in vergelijking met de groote uitgaven, (150,000 frank) door de kunstige en zorgvuldige herstelling veroorzaakt, maar er moet ook nog voor nieuwe meubelen gezorgd worden: Altaren, predikstoel, biechtstoelen, communiebank zullen moeten even schoon zijn als het kerkgebouw, en het Gemeentebestuur zal zich, als het oogenblik daarvoor zal gekomen zijn, voorzeker niet vrekking toonen, maar bewijzen, dat de ware Zeperenaren fier zijn op hunne monumentale kerk door eene ronde som te stemmen als tusschenkomst in de kost-n der bemeubaling.

Wat het koor nog merklijk zou verschoonen is de voltooiing der geschilderde vensters waarvan er tot heden slechts één geplaatst is. Eens dat de kerk zal bemeubeld zijn, zullen voorzeker de goeiede parochianen van Zeperen ook het hunne willen bijdragen om de kroon op het werk te spannen, en het geld voor de twee ontbrekende geschilderde glazen zal dan ook wel dadelijk gevonden zijn.

(Wordt voortgezet.)

De titel der aloude kerk van Tongeren luidt: *Prima in Alpes Btae Mariae Virgini consecrata*. De eerste aan deze zijde der Alpen der Heilige Maagd Maria toegewijd.

Het huppeld van 3000 fr. door de Gemeente gestemd voor de 3^e reeks der werken, was een gift haar gedaan met het oog op die herstellingswerken en op de gemeentelijke tusschenkomst in deze kosten.

Allerlei tijdingen.

— **Plezierig huwelijk.** — In het gemeentehuis van Schaarbeek, had een huwelijk plaats gelijk er zich naar weinig voordoen. De verloofden waren vergezeld van zes genarmes, waarvan er twee tot getuigen dienden. De bruid en de bruidegom die sedert eenigen tijd reeds achter de grendels zitten, moesten trouwen om eene familietoestand te regelen. Zij werden per rijtuig naar Schaarbeek gevoerd, waar de burgemeester de noodige formaliteiten vervulde en de jonggehewe eenige woorden van troost toestuurde. Na de plechtigheid, deed men hen opnieuw de handboeien aan en bracht men hen terug naar het gevang.

— **Verviers, 21 April.** — Te Tilff heeft een hevige brand verscheidene hectaren bosch vernield. Denklijk was de brand door onvoorzichtige wandelaars veroorzaakt.

— **Alleen reizen.** — De Staatsspoorweg kreeg Maandag een zonderlingen reiziger te vervoeren, een Amerikan, die een trein voor hem alleen liet inrichten, om van Brussel naar Calais te rijden.

Daar nam hij eene bijzondere boot naar Dover, en vervolgens weer een bijzondere trein naar Londen.

— **Gold hier ongetwijfeld den eenen of anderen milliardair, die zich de kleine onkosten van fr. 535.50 voor den bijzonderen trein Brussel-Calais wel kan getroosten.**

De trein bestond uit een 1° en 2° klasrijtuig met bagage en twee foergons.

— **Twee kinderen verbrand.** — Te Ines Sauvages ontstond in een huis, dat door twee huisgezinnen bewoond zijn, brand in een schuurken waar de oogst der bewoners opgeborgen was.

Een der kinderen, in die schuur spelend, had er brand gesticht. Het vuur sloeg over naar de woning en slechts de volwassen bewoners konden zich redden.

Het onvoorzichtige kind en een vriendinnetje werden verkoold in het huis terugge-

Bitter berouwde het hem, dat hij Darius, de oorzaak van zijn tegenwoordig ongeluk, de deur uitgeworpen had. "Dat was een groote mislag, was hij gewoon te zeggen. "Ik had dien ellendeling geld moeten geven en hem den hals moeten laten omdraaien. In mijn toenmaligen rang zou niemand mij van die misdaad verdacht hebben. Mogelijk zou ik generaal geworden zijn, en wie weet het, mogelijk marschalk van Frankrijk. En een enkel woord van dien schurk was voldoende om mij te verderven! Och, kon ik eens van voren af beginnen!"

Rosa-Maria, zijne vrouw, die ook voor het Hof van Assisen had terecht gestaan als zijne medeplechtige, maar vrijgesproken was, werd later gerechdelijk vervolgd, omdat zij hem een valschen pas bezorgde. Het ontbrak echter aan genoegzame bewijzen tegen haar, en men stelde haar dus andermaal in vrijheid.

Deze vrouw was zijn eevige troost in de laatste dagen van zijn leven. Geene moeder waakte ooit met meer teederheid voor haren zoon, geene zuster over haren broeder, dan zij voor dien man deed.

Na hare vrijspreek was zij van haar bespaard geld gerust te Parijs kunnen leven, maar zij volgde hem naar Toulon, om ten minste in zijne nabijheid te zijn, en hem elk oogenblik zooveel mogelijk bijstand te kunnen bieden. Zij zou de ketens met hem gedragen hebben, zou dit mogelijk geweest ware.

— **Zij zal Toulon niet verlaten,** zegde hij eens, voor ik dood ben, en mijn eenige troost is, dat niet ver van hier een wezen bestaat dat aan mij denkt, dat met mij lijdt, dat God voor mij biat!

In de laatste dagen van zijn leven werden de aanvallen van hersenkeuken menigvuldiger. Eens hoorde men hem in eene vullig schreunen:

— **Volgt mij, soldaten van Mina! Courage jongens!**

Weldra maakte de dood een einde aan het lijden van den beruchten oplichter.

vonden. Slechts eenige meubeltjes van de bewoners, werklie uit de steengroeven, zijn kunnen gered worden.

Een gebuur heeft nog een klein kind, dat in de wieg lag levend kunnen redden, zoo niet waren er drie dooden geweest.

— **Veel geld voor bloemen.** — Nu het bloemensizoen nadert, is het niet ongepast te herinneren, wat met bloemenkweeken kan verdiend worden.

Voor eene variëteit van viooltjes, genaamd *Marie-Louise*, werd 15.000 frank betaald; de liebelbloem *Victoria Regina* werd afgezet aan denzelfden prijs.

Een witte giroffel, die evenwel twaalf centimeters doorsnede heeft, vond, een koper voor 174.000 fr. In de rozen vindt men de variëteit *Mevrouw Grant*, die op de markt 25.000 fr. doet; even zooveel werd betaald voor de variëteit *Helena Gould*, terwijl voor deze genaamd *Alice Roosevelt* 40.000 fr. wordt betaald.

Bloembollenkweek is ook niet te vermaden, want, zegde men onlangs niet dat een kweeker voor tien tulpenbollen de kleinigheid van 12.000 gulden opstreek!

— **Paardenkoersen.** — Het seizoen der paardenkoersen is aanstaande.

Het was slechts in de achttiende eeuw dat men bijzonder belang begon te hechten in Engeland, aan de koersen. Het beste en schoonste paard dat misschien ooit op het terrein verscheen, werd geboren in 1764, eenen dag van zon-eclips, tengevolge waaraan het paard « zon-eclips » werd genaamd.

Het beest had een wit been, wat bij den galop een zonerling zicht gaf.

Het liep, volgens gewoonte zijnen eersten koers op vijftienjarige leeftijd, en legde 6.500 meters af in zes minuten.

Het paard nam deel aan 21 wedstrijden en behaalde 21 overwinningen.

Den 4 October verscheen *Eklips* voor de laatste maal in het renpark. Daar geen enkele mededeling hem nog den palm dierf betwisten, deed het paard op stap de ronde van het koersplein onder de luide toelichtingen der menigte.

Eklips stierf in 1789, na aan zijnen eigenaar meer dan 15 miljoen te hebben opgebracht.

— **Het is zoo gemakkelijk extra koffie te bereiden.** Gebruikt de Chicorei van de Trappisten Vincart.

— **Vreeselijke botsing in de lucht.** — Twee vliegers verbrand, twee erg gekwetst. — Parijs, 19 April. — Een verschrikkelijk vliegongeluk heeft zich heden voorgedaan op het vliegerterrein van Buc.

De vliegers Derroye en Bidot, ieder met passagier aan boord betwisten de finaal van de snelheidschaal.

Op zeker oogenblik wilde Bidot zijn tegenstrever voorbij snellen en, waarschijnlijk verblind door de zon, denkt men, kwam zijn eendecker in aanraking met dien van Derroye. De botsing moet verschrikkelijk geweest zijn, want beide vliegtuigen schoven ineen en stortten dan met vreeselijk gekraak ten gronde.

De benzine-reservoir van Derroye's vliegtuig schoot in brand en deze vlieger en zijn passagier, M. Dalbin, kwamen in de vlammen om.

Bidot en zijn passagier M. Pelladeau konden, alhoewel erg gekwetst doch onmiddellijk geholpen door toegesnelde personen, van de alles verteerende vlammen ontsnappen.

Bidot had een gebroken been en Pelladeau eene hevige hersenschudding en eenen ontwrichtten schouder. Dit vreeselijk luchtdrama heeft op al de aanwezigen eene niet te beschrijven ontroering verwerkt.

— **Door eene leeuwin gedood.** — Uit Los Angeles, Californië: Tijdens eene filmopname, in eene filmfabriek van Universal City, is eene woedend geworden leeuwin op een der tooneelspelers gesprongen, heeft hem ten gronde geworpen en hem op vreeselijke wijze over heel het lichaam gekwetst.

De ongelukkige is in het gasthuis gestorven.

— **Het uurwerk der vogelen.** — De Zweedsche natuurkundige Linnæus had een bloemenuurwerk samengesteld, namelijk door het nevens elkander planten in bepaalde volgorde van verscheidene bloemen, die op vaste en verschillende uren hunne kelken openen.

Een dagbladschrijver van over den Rijn gewaagt thans van een vogeluurwerk.

De vogels beginnen immers ook 's morgens op bepaalde uren te zingen, namelijk de vink van 1 u. 30 tot 2 ure; de boschmees van 2 u. tot 2 u. 40; de kwakel van 2 u. 30 tot 3 ure; de merel van 3 u. 30 tot 4 ure; de musch van 4 u. 30 tot 5 ure.

Kan men aangenamer en zangeriger uraanwijzing wenschen?

— **Bescherming der vleermuizen.** — De vleermuizen worden dikwijls vervolgd en miskend, en nochtans schijnt « Vleermuisbescherming » even nuttig en noodig te zijn als vogelbescherming. Het is nog de vraag of het denkbeeld uitvoerbaar is, wat alleen door proefnemingen is uit te maken. In Duitsland beveelt men aan, het ophangen van vleermuisnestkasten, waarin deze dieren over dag kunnen schuilen en hunnen winterslaap houden. Deze kasten zijn uiterst weinig kostbaar en gemakkelijk te maken: verdere kosten zijn er niet, daar voederen natuurlijk niet noodig is. Van het nut der vleermuizen wordt vermeld, eene door de Amerikanen, naar het schijnt, met goeden bijval begonnen poging om vleermuizen te gebruiken voor het wegvangen van voor den mensch gevaarlijke en lastige vliegen en muggen.

FABELS VAN LAFONTAINE

in een modern Vlaamsch kleeftje gestoken door E. G.

24. — De Hen die gouden eieren legde.

Heer Lafontaine, dien'k aan 't studeeren ben, Spreekt ergens van een wonderben

Die iedren d.g een gouden ei Op haren polder lei.

Maar jammer ook, men leest er, Dat, bij dat zicht, haar meester

Haar doodde omdat Hij dacht, dat zij een schat

In 't corpus had Maar hij was mis; en met de hen te dooden

Was heel zijn rijkdom heengevloden. — Dat is doodjammer, hoor ik nu,

Geachte lezer, u Hier de observatie maken:

'k Had van die hen een jong begerd, Dan kon ik ook eens rijk geraken. —

't Is niet zoo slecht geredeneerd Mijn lezer, maar ik zal u zeggen

Ik ken Een ander hen Die in uw handen goud kan leggen:

Word lid van den Ministerraad Of neem in 't leger eenen graad

Of word een lid van 't Magistraat, Dan heet uw wonderhen: De Staat.

Hoeveel van de aarde is nog niet ontdekt?

In dezen tijd, nu de geheimen der Polen zijn ontsluitend en wij de onherbergzaamste streken in onze bioscoop-theaters kunnen aanschouwen, is men vaak geneigd aan te nemen, dat de aarde voor ons geen raadselen meer zou bezitten. En toch is er nog genoeg te ontdekken voor hen, die den vorschersdrang in zich gevoelen, want niet minder dan een achtste deel van het aardoppervlak is ons nog geheel onbekend. Een Amerikaansch geleerde berekent dit gebied op 7 miljoen vierkante mijlen, waarvan slechts 200.000 vierkante mijlen op rekening van de Poolstreken komen, terwijl de rest hoofdzakelijk verdeeld is over Azië, Afrika en Australië. Afrika behoort niet meer tot de minst bekende landen. Veel minder bekend is de Dhana-woestijn, in Arabië, waar men over eene uitgestrektheid van 200.000 vierkante mijlen (dat is 5 maal het oppervlak van Engeland) geen plekje groen en geen druppel water vermoedt. Ook N. Guinea is nog voor een groot deel onbekend. Dit land is zeer ontoegankelijk, daar de Papoea's buitengewoon strijdig en alles behalve gastvrij zijn. Toch begint althans het Nederlandsch deel van N. Guinea door de expedities der laatste jaren meer en meer bekend te worden.

Van het vasteland van Australië wacht nog een vierde deel op een eersten ontdekkingsstocht en nog nooit heeft een blanke de grens overschreden van het enorme gebied, dat zich tusschen Columbia en Peru uitstrekt; herhaaldelijk heeft men getracht tot deze streken door te dringen, maar de koorts, de vergiftige slangen en de mieren hebben de onderzoekers teruggedreven. Nog tal van generaties zullen hun energie nog aan ontdekkingsreizen moeten besteden, alvorens wij onze aarde werkelijk volkomen zullen kennen.

Van dit en van dat.

Eens lachen is gezond.

— **Neem het mij niet kwalijk vriend,** maar uwe verloofde is niet van de schoonste.

— **Dat is waar,** maar zij heeft daarvoor vijftigduizend verzachtende omstandigheden.

Bij den Commissaris.

De politiecommissaris, tot den betichte.

— **Laat ons zooveel tijd niet verliezen.** Erkent ge, ja of neen, aan den agent hier tegenwoordig gezegd te hebben, dat hij een apenkop heeft?

— **Och, menheer de commissair,** mijne memorie is zoo slap, dat ik me zoo'n onbeduidende dingen niet herinner... nochtans, hoe meer ik menheer den gardeviel bezie, hoe meer 't me toeschijnt, da'k zoo iets wel heb kunnen zeggen.

Twijfelt ge nog.

— **Zijn de eieren versch?**

— **O, mevrouw,** toe, kom rap aan den telefoon, gij zult de hennen nog hooren kakelen.

— **Hij.** — Ik heb dien heer in het Fransch aangesproken en hij verstond mij niet.

— **Zij.** — Dat wil ik goed geloven, hij is een geboren Franschman.

Voorbeeldige liefde.

Vrouwken. — **Wat, Jefken,** ge komt op mijnen verjaardag met leege handen thuis?

Jefke. — **Maar, liefste,** 't is om u beter aan mijn hart te kunnen drukken.

Koud nieuws.

Tiste Acajou had Siska Stoffelier uit het water g-red, op g'vaar van zijn leven en... op voorwaarde van met haar te mogen trouwen.

— **Maar Tiste,** zegt hem eens no kame-raad, hebt gij daarvoor nooit geene decoratie gekregen?

— **Eene decoratie?** Neen 'k, maar een kruis, dat kreeg ik, jongen.

Nieuwe uitvinding.

Snobs. — **Nu vinden ze toch van alles uit,** tot bestuurbare ballons toe! Een ding is er dat ze niet kunnen uitvinden...

Trees, Snobs' vrouw. — **Is 't nu nog**

naar uw goesting niet? Wat zou ze nu nog moeten uitvinden?

Snobs. — **Een bestuurbaar wijf!!**

Overal hetzelfde.

Vader (tot zijn zoon die eene week of wat naar school is geweest). — **En hoe bevalt het u op school, Fritsje?**

Frits. — **Och, pa,** 't is overal 't zelfde. Thuis krijg ik kloep en op school ook.

EPICURES.

Kantonale Boerenbond St-Truiden

Afdeeling: De Vereenigde Landbouwers.

Wij hebben de eer de leden te verwittigen, dat wij *ijzersulfaat* en *sijn gemalen kainiel* in magazijn hebben.

Deze twee stoffen worden heden veel gebruikt om hering (avrage) te vernietigen.

Men gebruikt ongeveer 200 kilo's Yzersulfaat per bunder of 700 à 1000 kilo's gemalen kainiel.

Wij trekken de aandacht der leden op gemalen kainiel, dat eene zeer goede meststof en tevens zeer goed is om avrage te verdelgen.

De Bestuurder, F. DE MARNEFFE.

Talrijke slachtoffers.

Indien, bij gebrek aan zorgen, de nieraandoeningen (gew. lenden) door eene ruggijn of onregelmatige wateren aangeduid, naar den slependen staat overgaan, vormen zij doodelijke Brigitziekte of slepende eiwitziekte, verschrikkelijke ziekte, vermits het diegene is welke na de tering het meeste slachtoffers maakt in alle standen der samenleving.

De kwaal is al zeer gevaarlijk wanneer de aangedaan de nieren de onzuiverheden en wateren niet meer afvoeren; deze zetten zich in de weefsels en veroorzaken deze witte, onvaste opzwellen van het onderste der oogen, der enkels, der handgewrichten, (water-zucht); zij kunnen de beenen en den buik in-nemen (buikwaterzucht), de longomhulsels (benauwdheden, verstikking), het hart sa-mendrukken, waarvan de kloppingen kunnen opnuuden (bezuïming of schielijke dood).

De Foster Pillen (St-Truiden, Apotheek Van Mechelen, 3 Grote Markt), geven aan de nieren de kracht werkzaam al de wateren en onzuiverheden af te voeren, die deze op-zwellingen veroorzaken en aanhouden; bloot-stellen aan doodelijke voorvallen.

In alle apotheken: fr. 3.50 de doos, zes doozen 19 fr. of vracht-vrij per post. — Alge-meen depot voor België: Engelseche Apo-theek Ch. Delacre, 61, Coudenberg, Brussel.

Vraagt en oischt wel de echte Foster Pillen voor de Nieren; weigert of doet u terugbetalen al hetgeen het hiernevens staande merk niet draagt.

Burgerlijke stand der stad Sint-Truiden

Aangiften van 19 tot 24 April 1914.

GEBOORTEN.

Manuelijk: 2. — Vrouwelijk: 3.

HUWELIJKEN:

Dirix, Antoon, en Leenen, Joanna. Martens, Jan, van Antwerpen, en Leemans, Clementina. Bila, Hendrik, van Lier, en Machiroux, Antonia.

OVERLIJDENS

Schepers, Alfons, 15 jaar. Delwiche, Jan, 64 jaar, echtgenoot van Natus, Elisa. Goffin, Walther, 54 jaar, echtgenoot van Lafosse, Maria. Timmermans, Angelina, 65 jaar, weduwe van Dubois, Robert. Claes, Regnier, 81 jaar, weduwnaar van Byet, Maria. Lemoine, Barbe, 16 jaar. L'homme, Karel, 34 jaar, echtgenoot van Christiaens, Joanna. Kinderen onder de 7 jaren: 1.

MARKTPRIJZEN

SINT-TRUIDEN, den 25 April.

Tarwe, de 100 kil. fr. 18.00
Koren, 100 " " 16.50
Haver, 100 " " 18.00
Gerst, 100 " " 18.50

Aardappelen, 100 kil. 9 60 fr.
Boter, het pond fr. 1.40.
Eieren, de 4 fr. 0.30.

Op de markt van heden Zaterdag waren te koop gesteld: 149 hoornbeesten, 152 varkens, 412 loopers, 1236 speenvarkens.

Studie van Mr COEMANS, Notaris te Sint-Truiden.

Om uit onverdeeldheid te treden.

Verkoop van een Huisgoed gelegen te Binderveld.

Woensdag, 29 April 1914, om 2 ure na middag, ter herberge van M. Fred. Noblesse, te Melveren, zullen de kinderen Rethy, van Binderveld, publiek en ten meestbiedend door 't ministerie van den Notaris COEMANS verkoopen:

Huis met aanhoorigheden en Bouwland, samen groot 40 aren 60 c. (9 06), te Binderveld, in 't Dorp en ter plaatse « Eendepoel », sectie B. n. 27A, 39c en 39b, palende Diepenryck, Janssens, Debruyne, de gemeente Binderveld en den steenweg van Binderveld naar den Diest-rschen steenweg. S. fens aan te slaan.

Studiën van de Notarissen COEMANS van St-Truiden en PORTMANS te Hasselt.

Om uit onverdeeldheid te treden.

VERKOOP van Pachtersmobiliair en Bouwlanden, te Brusthem.

Maandag, 27 April 1914, om 9 ure voor middag, zullen de kinderen Mignolet-Francis aan huone woning, te Brusthem, Luikschen steenweg, publiek en ten meestbiedend door de Notarissen COEMANS en PORTMANS verkoopen:

Drie Paarden: Eene Merrie van 9 jaren, eene Merrie van 8 jaren en eene Merrie van 2 jaren.

19 Hoornbeesten: Zes volle of gekalfd hebbende Koeien, twee volle Vaarzen, drie vaarzen van 1 jaar, vier Stieren van 1 jaar, een Stier van 2 jaren, drie Vaarzenkalveren van omtrent 2 maanden.

10 varkens: Acht volle Zeugen of met hare biggen, en twee vette Varkens.

De beesten zijn alle van het beste ras. — Hanen en Hennen.

Labourgetuig: Kar met raders van 11 centimeters, slagkar met raders van 7 centimeters, dubbele en enkele ploegen, ijzeren band-wel, 2 egen, beetbeninette, extirpateur, hekselmachines, zeikton, fornuisketel, bascule met gewichten. — Paardsetuig. — Schuurgerief.

Huismeebels: tafels, stoelen, stoof, kachel, schapraden, spiegels en meer andere voorwerpen.

De dieren zijn den Zondag vóór den verkoop te bezichtigen, tusschen 9 en 4 ure.

De koopen tot 25 frank af te betalen. De andere koopen op krediet, mits borg.

Onmiddellijk daarna, ter herberge van M. Emile Bormans, Openbare Verkoop van de volgende Bouwlanden: 25 aren 50 cent., (6 03) te Brusthem, ter plaatse « Safraanberg », sectie C, n. 621A en 621B, palende de erigenamen Swennen, de Bureel van Weldadigheid van Brusthem, de Burgerlijke Godshuizen van Sint-Truiden en M. Em. Straven.

13 aren 85 c., (3-03 1/2) te Groot-Gelmen, ter plaatse « In den Natten Aard », sectie A, n. 378 en 379, reeneende den Aelsterweg, Vanswyngenboven, de Kerkfabriek van Onze-Lieve-Vrouw van Sint-Truiden, Romsée-Nicolaï, Claes-Stevens, Vandionant en Vandevort-Libens.

gevraagd Keukenmeid bij Mad. Debève-Govaerts, op de Grote Markt, ter stede.

gevraagd een jonge Dienstknecht voor huis- en hofwerk. Diesterstraat, 22, T/s.

De Bruinkoolbriketten

G. N. en PAUL

geven de mooiste doofkolen.

Wilt gij dus voordeelig stoken, wend u *Importeurs: Réunion des Charbonnages, Belegstraat, 17, te Antwerpen*, alwaar ook alle soorten van *Stolen*, goedkoop te bekomen zijn.

Zaadaardappelen

eerste kwaliteit

Goede opbrengst, en voortkomende uit Duitschland.

Prijs: Industries, 10 fr.
Magnums, 9 fr.
Koning Eduards, 10 fr. de 100 kil.

Te verkrijgen bij PIETER GERARDS, aan de Oude Statie, Sint-Truiden.

Men vraagt ernstige Meid, omtrent 35 jaar, ken-nende burgerskeuken en 'n weinig Fransch. Goed loon. Niet wasschen noch strijken. Schrijven of zich aanbieden bij Prof. P. Vrijdaghs, Henri Maus straat, 81, Luik.

Occasierijwiel

voor jongeling van 8 tot 12 jaren te koop. Schepen Dejonghstraat, 23

Een priester vraagt aanstonds eene Meid. Adres op het bureel van dit blad.

Bijzonder Occasie.

Te koop LIMONADE-MACHINE, met alle t behoort, slechts enkele maanden gediend hebbend, alsmede eene ton suiker, eene hoeveelheid flesschen en bakken en eene kar voor het thuis betalen. Zich te wenden bij H. Smets Plevoets, Roode straat, 3, Sint-Pieter, T/s.

Verlangt gij degelijke Vlaamsche lectuur schrijf dan in op de nieuwe Vlaamsche Illustratie

Ons Volk ontwaakt.

Prijs per jaar fr. 5.75. — Prachtuit-gave fr. 10.75. Inschrijvingen, Bureel van dit blad.

PULP

Te bekomen bij EMILE VANHEER, Thien-sche poort, n° 44, 20,000 kilo's allerbeste Pulp.

Over te nemen terstond

de HANDEL in oude materialen, ijzer en koper, velden, vellen, beenderen, enz., van het gekend en goed gekalandeerd **Huis weduwe G. FABRY.** Voor inlichtingen en voorwaarden zich te wenden tot de eigenaarster, Naamsche poort, Sint-Truiden.

Te huren ters'ond in de Gazometerstraat, n° 12, een groot welgelegen HUIS met stal en zeer groote remisen, dienende voor alle soort van grooten handel. Zich te bevragen bij GRENNÉ, Groot Markt, n° 10.

Te huren terstond Renteniershuis met Hof. — Adres, op het bureel van dit blad.

TE HUREN HUIS met hof in de Schepen-De Jongh-straat. Zich te wenden tot J. a'Speculo.

Te huren groote Schuur, gelegen Diestersteenweg, achter het Park. Zich te bevragen bij de wed. De Bruyn.

LANDBOUWERS! WACHT NIET TOT UWE VRUCHTEN KWIJNEN OM HUN STIKSTOF TE GEVEN

Zij zullen alsdan reeds achteruit zijn en de **verloren tijd zal moeten ingewonnen worden** door ze aan te jagen met te snelwerkende meststoffen. — De planten zullen niet kloek zijn; zij zullen meer blootgesteld zijn aan legeren en aan ziektenaanva. Het strooi zal zich ontwikkelen ten nadeele van het graan, de bladeren ten nadeele van de knollen en de wortelen.

Loopen dient tot niets, men moet op tijd vertrekken, van de lente af eenen voorraad stikstof in den grond brengen, bij middel van het

Zwavelzuur Ammoniak

De planten zullen er van het begin en gedurende gansch den loop van hunnen wasdom, volgens hunne behoeften, de krachten in putten om zich tot hunne rijpheid toe, **zonder stilstand**, regelmatig te ontwikkelen. — De planten zullen sterk zijn; de oogsten schoon en overvloedig.

Landbouwers! Om al die redens, geeft de voorkeur aan het

ZWAVELZUUR AMMONIAK

hetwelk zonder tegenspraak de beste stikstofmest is. Het is te verkrijgen bij alle Mesthandelaars en in al de Landbouwsyndikaten

Het COMPTOIR BELGE DU SULFATE D'AMMONIAQUE (INAAMLOOZE VENNOOTSCHAP) 8, Berckmansstraat, te BRUSSEL, geeft kosteloos en op enkele aanvraag, alle inlichtingen nopens zijn gebruik.

BIJBLAD

AAN

DE STEM VAN HASPENGOUW

VAN 25 APRIL 1914

Likeurstokerij, Koffiebranderij en Koloniale Waren

Emile Vanheer,

THIENSCH POORT, 44, SINT-TRUIDEN.

De beste en fijnste Cognac, Elixir, Bitter, Rhum, Punch, advocaat, Raisins en Cerises aan prijzen buiten alle concurrentie.

Allerbeste SAMOSWIJN.

Specialiteit van echten Graanjenever en Vieux Système.

Gedurende gansch het jaar te bekomen alle soorten KAF, zooals TARWE-, Haver-, Vlas- en Klaverkaf.

VLASLEEMEN, dienende voor strooisel, en voor plafonneurs.

Eene hoeveelheid ijzeren DRINKBAKKEN, 500 liters inhoudende, aan 25 frank stuks.

Drinkbakken tot van 1500 liters.

Verzending van Fruit en Aardappelen binnen- en buitenland.

FABRIEK van SIROOP en APPELAZIJN.

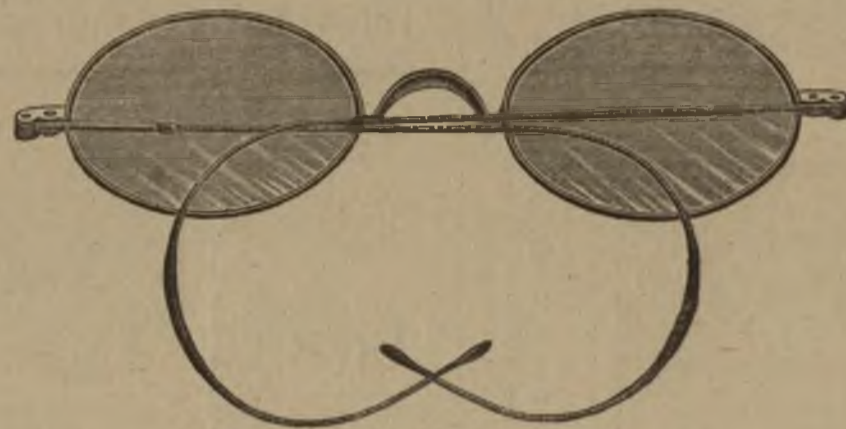
TELEFOON 44.

EMILE VANHEER, Thienschepoort, 44, Sint-Truiden.

SINT-TRUIDEN, GROENMARKT, 76.

BOEKHANDEL A. SCHOofs

A. DUCHATEAU, Opvolger

— Wetenschappelijke Optica —

Brillen voor *bijzienden* en *verrezienden*. — Blauwe Brillen. — Brillen zonder oogenrand. — Pince-nez met volmaakt middenpunt. — Spiraalpince-nez die op elken neus vaststaan — Hoekige Pince-nez die nooit afvallen. — Brillen met *periscopische* glazen.

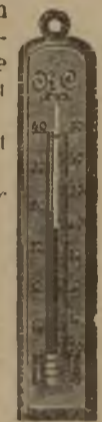
De glazen van al die brillen zijn juist geslepen, uit zuiver crown-glass vervaardigd en volgens de wetten der lichtleer afgewerkt.

Brillenhuisjes. — *Knijpbrillenkettinkjes*

Gouden Brillen: 9, 14 of 18 karaats goud
Thermometers aan 0,45 fr.
Thermometers voor zieken, voor melke rijen, voor stallen en kamers.
Maxima- en Minimathermometers.

Barometers. Een goed geregelde barometer duidt altijd juist de drukking der lucht aan en voorspelt daardoor het weer der volgende dagen. In oogst-, hooi- of zaaitijd kan hij dus den landbouwer kostbaren raad geven.

Verrekijkers. Jumelles Iris. — Jumelles militaires.
Vergrootglazen. — *Microscopen.* — *Stereoscopen.*
Herstelling van brillen en pince-nez.

Het BESTE ALLER UURWERKEN

is het wereldberceemde

Merk **LONGINES**
herhaalde malen bekroond.

Verkrijgbaar in 't Huis van vertrouwen

L. PHILIPPEN,
Horlogemakery, Goud- en Zilvermederij,
Grote Markt, Sint-Truiden.

EEREDIPLOMA

op de Provinciale Tentoonstelling van Limburg.

HUIS

welbekend voor 't leveren van Trouwringen

Werkhuis voor Reparatien.

Inkoop en verwisseling van Goud en Zilver

Antverpia

Naamlooze Maatschappij, opgericht in 1885

gevestigd te Mariaburg (Antwerpen).

Zetel der Hollands. Maatsch. te Roosendaal.

Fransche Maatschappij, te Roubaix.

Algem. Bestuurder: A. H. VANDEN WYNGAERT

ANTVERPIA is de oudste en de grootste Belgische Maatschappij van Volksverzekeringen op het leven. Zij geniet het algemeen vertrouwen. De aanboudende vermeerdering van het getal harer verzekerden is hiervan een sprekend bewijs.

Einde 1911 waren er bij haare 500,000 personen verzekerd.

Zij sluit voornamelijk verzekeringen van kleine kapitaal, betaalbaar bij overlijden, om de begrafenis- en andere te bestrijden; of betaalbaar bij leven: op den ouderdom van omtrent 11 jaar, voor de kosten de Eerste communie; op 19 of 20 jaar voor de milite; op 25, 30, 40, 50 jaar, om een kapitaal te vormen. De betaling der premie is allermakkelijkst: per maand of per week.

Bank van St-Mariaburg

Maatschapp. kapitaal: 10,000,000 frank,

gevestigd te St-Mariaburg (Antwerpen)

Bureelen der Maatschappij ANTVERPIA.

Algem. Bestuurder: A. H. Vanden Wyngaert.

Wissel- en Bankverhandelingen. — Kredietopeningen.

— Verkoop van stadsloten en andere publieke fondsen op krediet met maandelijksche of wekelijksche afkortingen van kapitaal en interest. — Leeningen op titels of op vaste goederen met gemak van terugbetaling. Voor eene leening van 1000 fr. terug betaalbaar op 1 jaar, betaald men 20 fr. per maand. Spaarkas: 3,30 fr. per honderd interest.

Uitgave van Obligatiën 3 1/2 p. h. interest.

Hoofdagent voor Sint-Truiden en omstreken: Jos. BAMPES, Agent van L'Abeille.

Verzekering tegen ongevallen, aangenomen volgens Belgische wet van 3 December 1903,

en van L'Union de Paris, verzekering tegen brand, hare premien zijn zeer billijc. Zij verzekert gebouwen in steen aan 40 centimen meubels aan 70 centimen per duizend. Men betaalt niet voor strooppoppen, verlichting, donder en bliksem.

Verzekering voor Paarden en Vee.

Tentoonstellingstraat, 5, St-Truiden.

BERICHT.

Aug. Sneyers-Lafosse,

Opvolger van LAFOSSE-CHARLIER,

Hoogbrugstraat, Sint-Truiden.

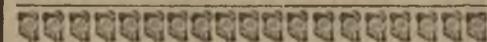
heeft de eer zijne geachte kalanten bekend te maken, dat hij den

Handel van Koorden en Zakken, enz., van wijlen zijnen oom LOUIS LAFOSSE, Koordendraaier, Hoogbrugstraat, tot eigen rekening genomen, en bij zijnen reeds bestaanden en goedbekenden ijzerhandel gevoegd heeft.

Hij beveelt zich aan in ieders gunst, daar bij voorzien is van waren van eerste keus, en bij hem voorhanden zullen zijn dezelfde goede zakken en beste koord, van het oud en goed gekalandeerd huis LOUIS LAFOSSE.

Lijst van eenige der menigvuldige artikelen bij hem te verkrijgen: Ressortkoord, Waschkkoord, Snoedraad of Kletsier, Horlogekoord, Storekoord, Plantkoord, Stalbanden, Vlagkoord, Lijntjes, Smidskoord, Stellingkoord, Kordeel, Ficelle, Zakband, dikke Koord voor Hooiwagens van 5, 6, 7, 8 m^m en meer. — Fijne witte Kemp vlas. — Allerbeste Graan- en Bloemzakken. — Sermijn- of Kaasdoeken in alle soorten. — Opneemdoeken, enz., enz. — Stalen Koord of Kabel.

Alles van eerste keus, aan zeer voordeelige prijzen.

OOSTENDSCHE VISCHHANDEL

W^{ve} STEVENS - MESSENS & ZON

Beekstraat, 36, Sint-Truiden.

Alle dagen aanvoer van

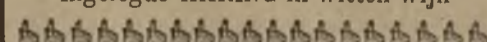
VERSCH E ZEELANDSCHE OESTERS.

Karakollen der Ardennen

Straatsburgsch Zuurmoes

Russische Sardinen en Rollmopse

Ingelegde HARING in witten wijn

Meubelmakery-Schrijnwerkerij.

LOUIS THOMAS-PUTTGENS

Schurhoven, tegenover de kerk

GROOTE KEUS

van allerlei MEUDELS

aan zeer voordeelige prijzen

Te toegang tot het Magazijn is vrij.

Men gelast er zich met het *opmaken van Matrassen in crin en in wol*, en verder met al wat de Meubelmakery en de Schrijnwerkerij betreft.

Het Huis is bijzonder goed gekend voor het *maken* van allerlei soorten van MATRASSEN.

Internationale
Ijzeren Weg.

Eenige Depothouder
voor Sint-Truiden, en
omstreken.

ROB. CRANINX
MEESTER-HORLOGEMAKER-JUWELIER
TE SINT-TRUIDEN

6, Brusthemstraat, 6

beveelt zich gansch bijzonder aan voor alles wat de Horlogemakery en den Juweelhandel betreft.

Hij noodigt het geëerd publiek vriendelijk uit, hem met een bezoek te willen vereeren, en de velerlei NIEUWIGHEDEN te komen bezichtigen waarmee zijn magazijn thans verrijkt is, zooals:

Eene groote keus ZAKURWERKEN in goud zilver en nickel.

Allerschoonste KETTINGEN in goud, zilver genieëerd zilver en nickel.

Specialiteit van TROUWRINGEN, schoone ARMBANDEN, SPELDEN, DORMEUSEN en alle anderen sieraden in goud, enz.

Allerhande SCHOORSTEENGARNITUREN, PENDULEN, REGULATEURS, WEEKERS.

De gouden uurwerken zijn gewaarborgt voor 5 jaar; de zilveren voor 2 jaar.

Goud van eerste prof. — Zeer gematigde prijzen.

Aankoop van oud goud en zilver.

KUBEERING VAN HOUT

ONDER SCHORS

GEVENDE

1° Rechthoek den totalen cubus.

2° Den cubus van den boom gekapt tot vierkant en tot achtkant; mits eene vermenigvuldiging door de lengte.

Voor omtrekken van 0^m50 tot 3 meters.

Uitlegging in 't Vlaamsch en in 't Fransch,

door J. S'HEEREN, Meetkundige te Thienen,

Schrijver van *Guide pratique de l'Expert.*

Werkje van 48 bladz. — Prijs 1 fr.

Nieuwe

Belgische Negociant

IN FRANKS EN CENTIEMEN

of *Algemeen Tarief* van al de Koopmansrekeningen. — Prijs fr. 0.75.

Te bekomen in den Boekhandel van Jos. LEENEN, uitgever dezes blads.

Iedereen zeghet! — Voor doodsbriefven en doodsbeeldeken, zoowel als voor alle ander drukwerk, kan men nergens beter gaan dan bij Jos. LEENEN, drukker-uitgever, Hamelstraat, 13, te Sint-Truiden, naar men zeker is spoedig, goed en goedkoop bediend te worden.

LANDBOUWERS!

Om nooit geene moeilijkheden te hebben
Om eene overtreffende opbrengst te bekomen
Om spoedig en met spaarzaamheid te werken

Koopt geene andere dan de

MELKAFROOMERS (Écrémeuses) « Titania »

ZAAIMACHIENEN (Semoirs) « Titania »

VUURSTOKERS (Cuiseurs) « Titania »

Nieuwe

WASCHMACHINE (Lessiveuse) « Titania »

met stoom

Al de Machienen dragende het merk « Titania » brengen veel zekerheid en winsten aan.

Zich te wenden bij Mijnheer Jos. HANSEN, Boulevard Emile de Laveleye, 137, te Luik.

Men vraagt AGENTEN.

IN 'T HUIS VAN

Clément

Thiensche straat, 23

VERTROUWEN

Plevoets

Sint-Truiden, 23

Magazijn van gouden, zilveren en nikkel ZAKURWERKEN.

Wilt gij een goed fijn ANKERUURWERK hebben, vraagt dan de OMEGA-HORLOGE. De beste van alle merken. Alleen verkrijgbaar in bovengemeld Huis.

De echte IJZEREN WEG-UURWERK Roskopf.

Volledige keus gouden en zilveren JUWEELLEN met diamant en brillanten steenen.

Groote keus in goud en zilver genieëerde DAMENKETINGEN.

Overgroote keus van gouden TROUWRINGEN.

Keus in meer dan twee honderd gouden PARUREN, voor de eerste Communie alles in beste goud, 18 karats, gewaarborgd op factuur.

Aanneming van uurwerken, en van alle gouden en zilveren reparatiewerken.

Spoedige bediening en een jaar gewaarborgd op factuur.

Inkoop van GOUD en ZILVER in verwisseling of in geld.

— ACTIS IS DE BESTE SIGAAR —

LANDBOUWERS,

De opbrengst uwer **Beeten** hangt niet alleen af van goed verzorgde en wel bemeste landen, maar vooral, zocals iedereen weet, van de goede kwaliteit der **Zaden**.

De beste zuivere verse Suiker- en Voederbeetzaden, rechtstreeks ingevoerd uit *Duitsland* en *Frankrijk* en voortkomende van de beste en de meestgekende Kweekrijen, vindt men, aan de voordeeligste prijzen, bij

G. Beckers-Grauls, Brusthemstraat, 21, Sint-Truiden.

De belanghebbenden, die zich eens bij de talrijke kalanten van 't Huis **BECKERS-GRAULS** willen bevragen over de opbrengst, 't gewicht en den *rijdom* zijner **Zaden**, zullen daarna geene andere meer begeren.

Brasiliaansche Gebrande en Ongebrande

— KOFFIES —

C. MONTEIRO DA SILVA-JANS
TE BORGLOON

Rechtstreeksche *maandelijksche* aanvoer uit **Santos**.

Vruchtvrje verzending door gansch België per postcoils van kilo's.

Beste **SANTOS** gebrand te beginnen van 2.60 fr. de kilo.

Prijzen en stalen op aanvraag.

IN DE

Drie Schoenen.

GROOTE

Lamb. COX-SMETS

Groot en welbekend Schoenmagazijn

Brusthemstraat, 24, te Sint-Truiden

Groote keus van **WINTERSCHOENEN**

Groote keus van *Werkmannschoenen* uit één stuk, waterdicht. Laatste uitvinding. *Winterpantoffels* en *Galochen* van alle groot e.

Specialiteit van fijne genaide *Luxe-bottinnen* voor Heeren, Damen en kinderen. Alle artikelen zonder uitzondering worden er eigenhandig in de werkhuizen vervaardigd, dat wil zeggen, geen « fabriekwerk ».

Schoenen op maat! — Reparatien! — Matige prijzen!

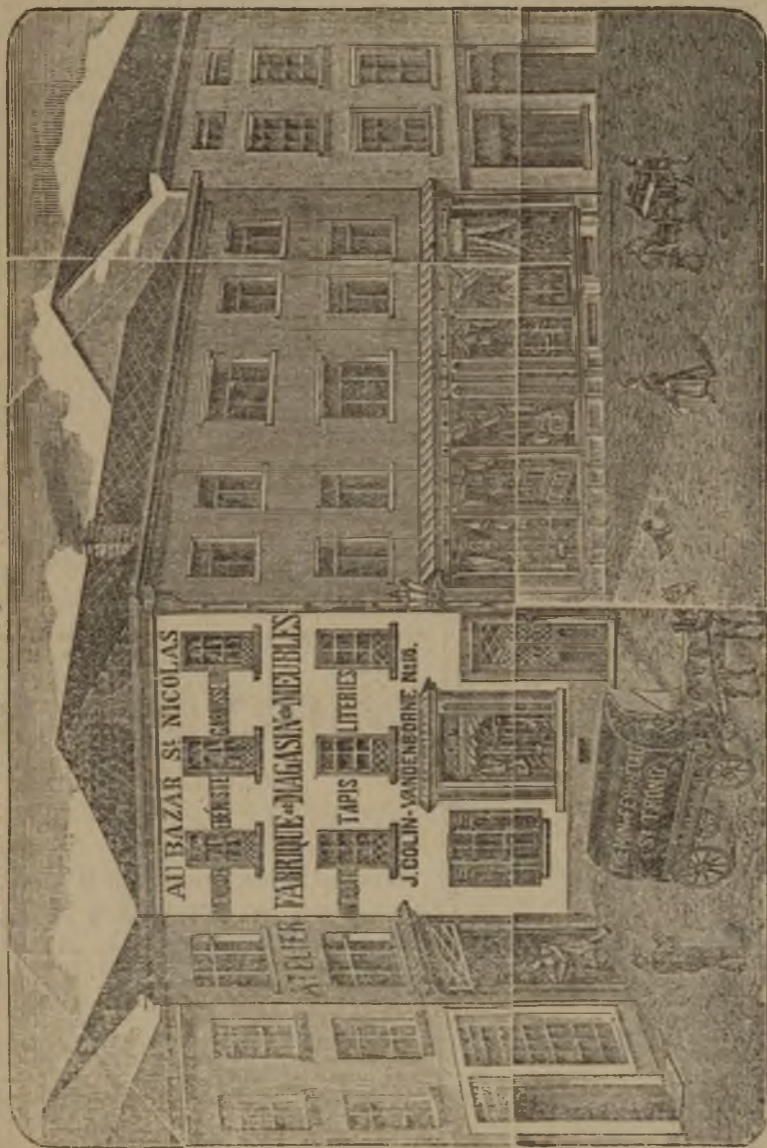
— De grootste en schoonste Keus —

FANTASIE- EN ZICHTKAARTEN

VINDT MEN STEEDS

bij **Jos. Leenen**, Drukker-Uitgever van het weekblad *De Stem*
Hamelstraat, 13, Sint-Truiden

MEUBELMAKERIJ JOSEPH COLIN-ROSKAM
Dietersche straat, 18, 16, Sint-Truiden

In het alom zoo welv. Huis Jules COLIN-VANDEBORNE vindt men voortuurd en overgroote keus **MEUBELS** in mahonie-, noten- en eikenhout, in alle stijlen en naar ieders smaak en beurs; alsook *Bedden* van alle kwaliteit, *Tapijten*, *Stoffering*, alle soorten *Wasschoek* *Belgische Lilloenen*, *Matten*, *Spiegels*, enz. De toegang der verschillende magazijnen is vrij voor wie zijne nieuwsgierigheid eens wil voldoen, of er aanhoudt eens aangenaam verrast te worden.

STOOMSMEDERIJ

—PIERRE RADOUX & ZONEN—

WERKTUIGKUNDIGEN

Hamelstraat, 41, Sint-Truiden.

Alles wordt er altijd keurig en met spoed afgewerkt aan de minst mogelijke prijzen. Het Huis **PIERRE RADOUX & ZONEN**, reeds voordeelig gekend voor zijne bijzonder Kunstsmeedwerken in allen stijl, beveelt zich insgelijks in ieders gunst voor alle mechanisch werk, *Velo's*, *Moto's*, *Motors*. — Barrièren, Traliewerk, enz.

St.-Lutgardis' Drukkerij, **Jos. LEENEN**, St.-Truiden

Volledige Werken van P.-H. Creten

uitgegeven onder bescherming van Dr HAUBEN, oud-hoogleraar te Brussel

IS VERSCHENEN HET VIJFDE DEEL

BEVATTENDE

I. SUS EN TREES SCHEERSLIEP

II. DE PIOETERS EN DE KAJOETERS

Voorafgegaan door

Eene Levensschets van D^r Th. HAUBEN, door AUG. LEENEN

Een schoon boekdeel van xxxvii+141+123 bldz., formaat 19x15, met zorg gedrukt op stevig papier. — Prijs: 1.50 fr. bij onderschrijving; buiten teekening, 1.85 fr.

Pastoor **CRETEN'S** Werken verschijnen in zes boekdeelen van 2 tot 300 bladz. en worden de inschrijvers gerekend aan den geringen prijs van 1 centiem per 2 bladz. — Verzendings- en inningskosten zijn ten laste van de inschrijvers.

Het 1° deel, **DE ZOT**, kost bij onderschrijving, 1.25 fr.; buiten teekening, 1.60

Het 2° deel, **MONONKEL KWINTEN**: 1-75 of 2-20 fr.

Het 3° deel, **DE BOTTI — BARON KWIBUS**: 1-00 fr. of 1-25 fr.

Het 4° deel, **MOEDER NEL**: 1-80 of 2-25 fr.

Men kan inschrijven bij den Uitgever, **Jos. Leenen**, te Sint-Truiden, en bij al de Boekhandelaars van België en Holland.

WIELRIJDERS!

Het ideaal
Rijwiel
wordt

ANTWERPIA
genoemd

NOOIT
DEFT
MINSTEN DOEL

In 't Groot: Comptoir Général du
Cycle, Antwerpen.

Agent: H. TORFS, Thiensche steenweg,
Sint-Truiden.

Schrijft en pennen **G. Bouhon**
Gouden Medailles
op de Wereldtentoonstelling van Brussel
1897, te bekomen in den Boekwinkel van
JOS. LEENEN, Hamelstraat, 13.

WET

OP DE

Openbare Dronkenschap

Prijs: 0.15 centimen. Te bekomen op
ons Bureau.

BELGISCHE TOURING CLUB

Koninklijke Maatschappij

Om deel te maken van den Belgischen Touring Club betaalt men steeds 3 fr. 25 per jaar. De leden hebben op de postloze gezending van het Jaarboek, verscheidig gewinst, een maand. Daarbij genieten zij van meerkelijke vruchten deringen in schouwburgen, cinemas, gasthuizen en winkels, tevens als op reisboeken en handkaarten. Met alle voorstellen worden aan de inschrijvers verzekerd. Gelieve een profinummer te vragen ten maatschappij, volken seel, 2, Bibliothekstraat, te Brussel, waar de afbreedingen ontvagen werden.

Vallende Ziekte

AANVALLEN, CRISEN, DRAAIINGEN,
AFWEZIGHEID, SCHEMERINGEN
GROOTE EN KLEINE ZENUWKWALEN

Gansche en gewaarborgde genezing door
eene enkele en weinig kostende behan-
delling der dokters specialisten van het

NOORD-GESTICHT

102, Nieuwstraat, Brussel-Noord.
Raadplegingen alle dagen en Zondags
van 8 tot 12 ure. (Dinsdag en Zaterdag
uitgenomen.)

HASSELT HOTEL WILLEM (recht-
over de stalle), raadplegingen door
dokters specialisten, den laatsten Dinsdag van
iedere maand, van 8 tot 12 ure.

Indien gij niet kunt komen, schrijft
om de brochure te ontvangen tegen
fr. 0.70 in postzegels. — Talrijke getuig-
schriften van genezingen volkomen.

Kosteloze raadgeving door briefwisseling

SUNLIGHT

ZEEP

De Sunlight-Zeep is
volstrekt vrij van scha-
delijke bestanddeelen.
Zij is goedkoop, zij kunt
ze U overal aanschaffen
en hare weergalooze
hoedanigheden beant-
woorden aan alle ver-
eischen der gezond-
heidsleer en reinheid.

De Sunlight-Zeep is
waarlijk onmisbaar in
elk goed onderhouden
huisgezin.

DE OUDE GAZETTEN.

Het Apostoliek Genootschap der Kin-
deren van den H. Joannes Berchmans
van Sint-Truiden, geplaatst onder de
hooge bescherming van Zijne Doorlucht-
tige Hoogwaardigheid den Bisschop
van Luik, heeft voor doel zijne leden
tot allerlei werken van katholiek apos-
tolaat te vormen.

Om het geld te winnen, noodig tot
het voltrekken van hun huis en tot
onderhoud van hun Genootschap, son-
der te zeer ten laste te zijn aan de
christelijke liefdadigheid, vragen de
kinderen van den H. Joannes Berch-
mans oude gazetten en tijdschriften.
Giften in geld, ook de kleinste, worden
insgelijks met innigen dank ontvangen.

Tot heden ontvingen zij 17000 num-
mers van ons blad.

Jaarlijks worden er zes en twintig
Missen voor de Weldoeners en Wel-
doensters van het Genootschap opge-
dragen.

Men gelieve zijne giften vruchtvrj
te zenden aan Kanunnik **SENDEN**, te
Sint-Truiden.

50 Slaapkamers

in alle houtsoort vindt men gesta-
dig in de Meubelmagazijnen **COLIN-
ROSKAM**.

**GEEN RIJSCHAAR
RIJS MEER!!!**

De Nieuwe London
doet de groote haren binnens rek-
kenen verschuiven, maakt het haar
pluiziger en zachter, het doet het
haar waken en doet de haren
hoofd waken op den haren
van den haren
in de haren van 1150 en 2150

DEPOT
bij den Uitgever dezes, **JOS. LEENEN**
Hamelstraat, 13.

Bezoekt de Meubelmagazijnen

COLIN-ROSKAM

Garnituur Sac arabe velours
van af 95 fr.

De CICHOREI van 't Graafschap van Loon is de zuiverste, de beste de gezondste der Cichoreien

—o EENS PROEVEN IS VOOR ALTIJD GEBRUIKEN o—

HUISMOEDERS, vraagt de Cichorei van Loon aan uwe winkeliers. — WINKELIERS, vraagt staal en prijs: Cichoreifabriek van Loon.

Landbouw- Kronijk

De Bemesting in de Lente.

De landbouwers hebben dit jaar aan zeer voordelige voorwaarden hunnen aankoop van meststoffen in de Lente kunnen doen.

De prijs der eenheid phosphorzuur en de prijs van den zak nitraat stonden zelfs lager dan de middenprijs der laatste jaren. Zij die deze meststoffen hebben aangekocht en op doelmatige wijze weten aan te wenden, zullen, zonder eenigen twijfel, groote winsten verwezentlijken, want zelfs tegen hoogen prijs gekocht en bij niet al te gunstige teeltvoorwaarden, werpen de kunstmeststoffen toch nog altijd aanzienlijke voordeelen af.

Voor welke teelten kan men nu nog, in de Lente, scheikundige meststoffen gebruiken en welke zijn die meststoffen?

Op die vragen vinden wij in een landbouwblad, onder de gekende handteekening G.S. het volgende antwoord:

De Wintergranen hebben meestal de noodige minerale bemesting in den Herfst gekregen, zoodat men nu nog alleen te zorgen heeft voor de noodige hoeveelheid opneembare en werkzame stikstof. Men geeft van 2 tot 300 kg. nitraat per hectare; de dosis van 200 kg. mag eerder als een minimum hoeveelheid beschouwd worden, daar de ondervinding bewezen heeft dat groter winsten worden opgeleverd door toepassing van 300 kg. Deze hoeveelheid mag slechts verminderd worden wanneer de grond eene groote hoeveelheid stalmest heeft ontvangen, of wanneer men vrees voor legeren van het graan. Wanneer de akker maar weinig phosphorzuur inhoudt en men in den Herfst geene phosphaten heeft aangewend, dan kan men nu nog wat superphosphaat, bijv. 200 tot 400 kg. per hectare, als dek mest aanwenden; deze toepassing geeft nog eene goede uitwerking.

De Zomergarst eischt voedingsstoffen welke gemakkelijk kunnen opgenomen worden; dit graangewas van maar met moeite de voedingsbestanddeelen van den grond tot zich nemen. Men gebruikt daarom superphosphaat en ook chloorpotasch en eindelijk 200 tot 300 kg. nitraat, indien de grond niet zeer veel stikstof inhoudt, in dit geval kan men wat minder nitraat gebruiken.

De Haver moet zich dikwijls tevreden stellen met de nawerking eener vroeger gegeven hoeveelheid stalmest; zoodat de grond waarop ze geteeld wordt min of meer uitgeput is. Om hooge opbrengsten te verkrijgen is het dus dringend noodig superphosphaat te gebruiken tegen 3 tot 400 kg. per hectare en nitraat, tegen 200 tot 400 kg. Daarbij kan men zelfs, om hooge en winstgevend opbrengsten te winnen, 100 tot 150 kg. chloorpotasch voegen. Die meststoffen worden best vóór de zaaiing in den grond gebracht.

De Aardappel gelukt zeer wel in de gronden die oude kracht bezitten, omdat dit gewas gedurende zeer langen tijd voedingsstoffen opneemt. Met snelwerkende meststoffen verkrijgt men ook zeer voldoende uitslagen, evenwel schijnt het voordeliger den aardappel te winnen op een land, dat bij een vorige teelt eene zware hoeveelheid stalmest heeft gekregen. De rechtstreeksche toepassing van stalmest bij aardappelteelt is vooral af te keuren in zware leemgronden, want de landbouwers hebben ondervonden dat zulke toepassing de ziekte bevordert.

Voor aardappelen gebruikt men bij voorkeur Thomasslakken (4 tot 600 kg. per hectare,) de langzame en duurzame werking dezer meststof is zeer gunstig voor deze knolgewassen. Wanneer men geen gebruik heeft gemaakt van eene goede dosis stalmest, dan moet de bemesting volledig worden door 100 tot 200 kg. chloorpotasch of, indien de toepassing laattijdig geschiedt, dezelfde hoeveelheid potaschsulfaat. De aardappel heeft

veel potasch noodig. Ook geeft men met voordeel eene groote hoeveelheid stikstof; sommige landbouwers gebruiken met groote winst tot 400 kg. nitraat per hectare. Het ammoniaksulfaat, dat ook wel eens gebruikt wordt, geeft meestal niet zoo groote opbrengstvermeerdering als het nitraat. Bij granenteelt overtreft het nitraat echter nog meer het sulfaat.

De Voederbeet is eene groote verslinder van meststoffen. Men geeft haar stalmest en beir, zoo niet zou men te veel handelsmeststoffen noodig hebben. Bij den stalmest voegt men 300 tot 500 kg. superphosphaat of ook Thomassphosphaat, 500 tot 600 kg. en meer kafriet en de hoeveelheid nitraat verschilt volgens de vruchtbaarheid van den grond. In Vlaanderen geven de landbouwers tot 500 en 600 kg. nitraat per hectare en winnen er meer dan 10,000 kg. wortelen mede.

De Suikerbeet vraagt vooral eene stikstof bemesting; meestal wordt de noodige hoeveelheid phosphorzuur en potasch in den Herfst aangebracht. Men is echter van oordeel, dat dan toch in de Lente nog eene zekere hoeveelheid superphosphaat moet gebruikt worden, om de jonge planten in het begin van hunnen groei vooruit te helpen.

De landbouwers kennen over 't algemeen de hoeveelheid nitraat (van 200 tot 400 kg.) welke hun grond vereischt.

Landbouwnota's

DE TABAK.

De tabaksplanten zijn zowat over geheel het land verspreid en worden gekweekt hetzij hier of daar door een liefhebber voor eigen gebruik, hetzij op enkele plaatsen, door tabakstellers, die de opbrengst in den handel brengen.

De doelmatige teelt van deze plant kan ook groote winsten opleveren omdat een zoo groot gebruik gemaakt wordt van de bladeren en de opbrengst zooverre beneden de noodwendigheden blijft.

't Is in de tabaksteelt evenals in meest al de andere teelten: de bemesting heeft zeer grooten invloed op de hoeveelheid en op de hoedanigheid dier opbrengst. De tabak verkijst eenen tamelijk lichten kleigrond, welke eene groote hoeveelheid opneembare voedingsstoffen inhoudt.

Voor de opneembaarheid der meststoffen is van groot belang, omdat de groeitijd van het gewas zeer beperkt is, meststoffen zoals chilinitraat, potaschsulfaat, superphosphaat zijn dus op hunne plaats bij deze teelt.

Chloorpotasch en elke andere chloorhoudende meststof moeten verijdert worden.

Wanneer men bovengemelde meststoffen in de volgende hoeveelheid gebruikt mag men op een overvloedigen en goeden oogst rekenen.

Halfontbonden koem. 30 tot 40,000 k.
Chilinitraat 250 tot 300 k.
Superphosphaat 150 tot 200 k.
Potaschsulfaat 200 tot 300 k.

Verder, zoals M. De Vuyst het zegt, aan wiens werk wij deze cijfers ontleenen: men moet de hoeveelheid kunstmest vermeerderen wanneer men de hoeveelheid stalmest vermindert en al de meststoffen moeten op behoorlijken tijd ingewerkt worden.

Daar de tabak veel kalk noodig heeft achten wij het geenszins ongepast hetzelfde tijd als superphosphaat ook Thomasslakken te gebruiken; deze laatste kunnen reeds in den herfst, het superphosphaat in de lente ingewerkt worden; potaschsulfaat en een gedeelte van het nitraat zullen ook in de lente worden ingewerkt terwijl een gedeelte van het nitraat tijdens den groei als dek mest mag aangewend worden.

Gemengde voeder gewassen.

De voederplanten wier teelt van af de maand Mei kan begonnen worden, zijn nogal talrijk. Zoo heeft men de maïs, de wikken, de boonen, de gierst; de moha, de sorgho, de boekweit, de witte mosterd, de koolzaad, de raapzaad, de koolen, de rutabaga, enz. Al deze gewassen kunnen groote opbrengsten verschaffen, hetzij afzonderlijk geteeld, hetzij in gemengde teelt. De beste uitslagen worden gewoon-

lijk met gemengde teelt verkregen, omdat men alzoo afwisseling brengt in het rantsoen, de opbrengst verhoogd en de gevaren van mislukken vermindert. Om een goed mengsel te hebben moet men gewassen met slijven stam doen samengaan met kruipende planten, zooals wikken en erwten.

Laten wij echter nooit vergeten dat eene goede vermenging toch niet doet gelukken, indien de vruchtbaarheid van den akker ontbreekt; 't is niet omdat deze gewassen geene zaden moeten voortbrengen dat ze niet rijkelijk moeten bemest worden, integendeel, om veel groen voeder te oogsten is er een vruchtbaar land noodig.

Te zamen met eene halve bemesting met stalmest zal men dus gebruiken 250 tot 500 kg. superphosphaat, 100 tot 150 kg. chloorpotasch en 150 tot 200 kgr. chilinitraat, welke meststoffen ingewerkt worden.

Ziehier volgens M. Leroy, eenige soorten van mengsels welke kunnen aangeprezen worden; de hoeveelheden zaad zijn berekend per hectare en kunnen natuurlijk naar goeddunken gewijzigd worden.

1. — Boekweit, 35 Kg.; gierst 10 Kg.; erwten 25 Kg.; maïs 30 Kg.
2. Maïs, (gele), 20 Kg.; Moha 8 Kg. Lentewikken, 25 Kg.; witte mosterd, 7 Kg., boekweit 30 Kgr.
3. — Moha en gierst, 10 Kg.; lentewikken 30 Kg.; erwten 30 Kg., witte mosterd 10 Kg.
4. — Hongaarsche moha, 10 Kg.; gierst 5 Kg.; lentewikken 25 Kg. erwten 25 Kg.; haver 25 Kg.
5. — Lentewikken 60 Kg., haver 25 Kg., witte mosterd 10 Kg.
6. — Lentewikken, 70 Kg., erwten 70 Kg., haver 40 Kg.
7. — Lentewikken 60 Kg., erwten 60 Kg.; paardeboonen 30 Kg.; moha 5 Kg.

P. FERNAND D' AMAY.

(Verboden nadruk).

Voeding der dieren.

De gelijkwaardige voeder middelen.

In een vorig artikel hebben wij, in dit Bijvoegsel, verschillende gelijkwaardige voeder middelen leeren kennen, door hunne zetmeelwaarde te vergelijken en wij hebben alzoo verschillende hoeveelheden van voeder middelen vastgesteld welke elkander kunnen vervangen, voor zooverre de hoeveelheid stikstof welke het dier niet missen kan, onveranderd blijft.

De kennis der gelijkwaardige voeder middelen kan dienen om de voeder middelen met elkander te vergelijken en om te onderzoeken welke het voordeligst zijn; daardoor kan men ook gemakkelijker de rantsoenen veranderen en men kan oordeelen welke dieren de meeste opbrengst verschaffen.

Laat ons, bij voorbeeld, de volgende rantsoenen eener melkkoe met elkander vergelijken:

1^e RANTSOEN: 12 Kg. weidehooi van middelmatige hoedanigheid; 1 Kg. tarwezemelen en 2 Kgr. lijnzaadkoek.

2^e RANTSOEN: 8 Kg. weidehooi van middelmatige hoedanigheid; 10 Kgr. beeten; 2 Kg. 5 tarwezemelen en 1 Kgr. 7 lijnzaadkoek.

Door elke hoeveelheid voederstoffen te deelen door het cijfer der zetmeelwaarde, krijgt men een nieuw getal, dat wij *voedereenheid* zullen noemen:

Aldus voor het eerste rantsoen:
HOOI 12 Kg. : 3.15 = 3.8 eenheden
ZEMELEN 1 » : 2.25 = 0.44 »
LIJNKOEK 2 » : 1.4 = 1.42 »
Totaal 5.66 »

En voor het tweede rantsoen:
HOOI 8 Kg. : 3.15 = 2.54 eenheden
BEETEN 10 » : 13.35 = 0.80 eenheden
ZEMELEN 2.5 » : 2.25 = 1.11 »
LIJNKOEK 1.7 » : 1.4 = 1.20 »
Totaal 5.65 »

Uit deze berekeningen blijkt, dat beide rantsoenen evenveel voedereenheden inhouden, dat beide dus even voedzaam zijn, op voorwaarde dat ze dezelfde hoeveelheid eiwitstoffen inhouden.

Door de tabel der samenstelling van de voeder middelen te raadplegen zal men zien dat het in werkelijkheid zoo is. Het eerste rantsoen bevat 1 Kg. 253 eiwitstof en 't tweede 1 Kg. 236 eiwitstof. Beide rantsoenen kunnen dus el-

kaar vervangen zonder de opbrengst te wijzigen. Alleen de prijs zal dus in aanmerking moeten genomen worden om te beslissen welk van beide rantsoenen de voorkeur verdient.

Door de kennis der gelijkwaardige voeder middelen kan men dus zeer gemakkelijk een voedsel door een ander vervangen. Indien bij voorbeeld eene koe 25 K. beeten ontvangt en de voorraad beeten is uitgeput, dan kan men dit voeder vervangen als volgt:

Men zoekt eerst en vooral de hoeveelheid voedereenheden, welke in het te vervangen voeder bevat zijn: 25 : 13.35 = 1.87 eenheden. Door vermenigvuldiging van dezen factor met het cijfer der vergelijkende waarde van de voeder middelen, die men wil gebruiken, vindt men de hoeveelheid van dat voeder, welke noodig is.

Zoo kan men 25 Kg. beeten vervangen door:

1.87 X 1.45 = 2 Kg. 71 Katoenmeel.
1.87 X 1.33 = 2 Kg. 49 Kokoskoek.
1.87 X 2.25 = 4 Kg. 11 Tarwezemelen.
1.87 X 7.7 = 14 Kg. 40 Tarwestroozenz.

De groote belangrijkheid der gelijkwaardige voeder middelen is dus gelegen in het feit dat men benevens de vergelijking der voeder middelen ook handelswaarde kan vergelijken. Wij kunnen niet alleen berekenen of bij verandering van rantsoen, de dieren nog evenveel voedereenheden ontvangen, maar ook of die eenheden duurder of beterkoop komen te staan. Indien het blijkt uit de berekening, dat een voeder A met hetzelfde getal voedereenheden duurder is dan een voeder B, dan zal men dit laatste voeder gebruiken, op voorwaarde echter dat ook de noodige hoeveelheid eiwitstof aanwezig is.

Indien aan deze laatste vereichte niet werd voldaan, hetgeen mogelijk is wanneer men in plaats van eiwitstoffrij voedsel, zoals koeken, voeder middelen toedient, welke maar weinig eiwitstof bevatten, zoals graan, wortelen of knollen, dan zou het nieuwe rantsoen meer nadeel doen dan voordeel, het zou de dieren spoedig doen vermageren.

Laat ons eindelijk nog doen opmerken dat met het stelsel der gelijkwaardige voeder middelen men zeer gemakkelijk kan vaststellen, welk dier het meeste voordeel oplevert. Van twee dieren die hetzelfde getal voedereenheden in dezelfde tijdsruimte verbruiken, zal dat het voordeligste zijn, dat de grootste opbrengst verschaft aan melk, vleesch, wol, enz.

F. PIRARD.

(Verboden nadruk).

Nutteloos het linnen te verslijten met het in stukken te wrijven, of scheikundige mengsels te gebruiken.

De Sunlight doet het werk geheel alléén.

Het is niet noodig meer den wasch te koeken; hij zal beter gereinigd zijn en het linnen zal veel langer duren.

MELKERIJ

DE CAMENBERT-KAAS

De Camenbert behoort tot de weeke kaassoorten evenals de Brie, de Coulommiers, de Mont Dore, enz. 't Is een prachtige kaas, waarvan de prijs altijd hoog staat, omdat ze moet verrijpt worden als het oogenblik van rijpheid gekomen is. Alsdan is ze malsch en gelijkvormig; zoet en aangenaam van smaak; wegsneltend in den mond. De Camenbert wordt voor den beste kaas aanzien; zij wordt gemaakt uit melk, welke een weinig afgeroomd is, om meer vastheid aan den wringel te geven. Roomt men te veel af dan wordt de kaas te hard en brokkelig, ook is dan de smaak niet even goed. Om een goed produkt te verkrijgen gebruikt men de avondmelk, welke wordt afgeroomd en waarbij dan 's morgens de volle morgendmelk wordt gevoegd.

De geteemde melk wordt in bakken gegoten; deze bakken zijn ingericht om de melk warm te houden en om te beletten dat de room zich van de melk afzondert. Men laat de melk stremmen op 26-27 graden, met handelsstremsel, waarvan men maar zooveel gebruikt dat de stremming niet te snel gebeurt; deze moet hoogstens in 5 u. en minstens in 2 uren voltrokken zijn.

Wanneer de wringel gevormd is, schept men deze met een gewonen lepel in de vormen; bij die bewerking moet het op 18 graden warmte zijn.

De vormen zijn uit blik gemaakt, ze zijn 12 centimeters diep en hebben eene doorsnede van 12 centimeters. De wanden der vormen zijn met kleine gaatjes doorboord. De vormen worden herhaaldelijk aangevuld en men heeft omtrent 2 liters melk nodig om een kaas te maken.

Wanneer de kaas hard genoeg is, wordt de vorm het onderste boven gekeerd om het wegvlieten van de wei te bevorderen. Twee dagen later kan de kaas uit den vorm worden gedaan om te zouten op de twee platte zijden, welke men vooraf goed gelijk en effen maakt. Daarna wordt de kaas overgebracht naar de droogplaats. Deze is een ruim lokaal, waar er eene warmte van 15 graden heerscht. De muren zijn van talrijke kleine venstertjes voorzien welke zodanig zijn geplaatst en ingericht dat ze de verlichting naar willekeur wogelijk maken.

De kazen welke hier op strooien matten gelegd zijn, worden in 't begin elken dag omgekeerd en daarna alle twee dagen. De schimmels beginnen zich dan dadelijk te ontwikkelen en daarop moet men nauwkeurig het oog houden, dit is van groot belang voor de hoedanigheid van het product.

Na 12 tot 25 dagen in de droogkamer verbleven te hebben, zijn de kazen hard en droog geworden, zoodat ze niet meer aan de vingers kleven en dan kunnen ze gerijpt worden.

Daartoe worden ze in den kelder gebracht, waar ze dank aan de noodige zorgen hunnen smaak en malschheid krijgen.

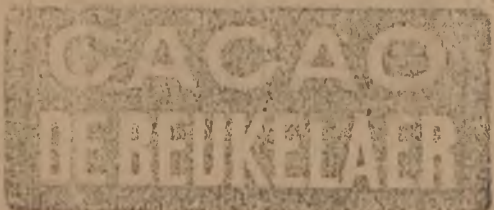
Om te rijpen moet de kelder eene warmte hebben van 12 tot 14 graden. Onophoudelijk moet men ze bewaken, ze dikwijls omkeeren, afdrogen en bestaen om te weten of ze malsch genoeg zijn.

De bedorven deelen worden zorgvuldig verwijderd evenals de kazen welke zich niet goed vormen. Men moet nauwkeurig waken op de verschijning van de wormen, de plaatsen uitkrabben waar de wormen zich vertoonen en met pekelf afwassen en daarna de oppervlakte effen maken.

Volgens het tijdstip des jaars en volgens de rijpheid welke men verlangt, verschilt de duur dat de kazen in den kelder moeten blijven. Is de rijpheid te verre gevorderd dan verhit de Camenbert en loopt dooreen tijdens de verzending. Men kan als gemiddelden duur van bereiding beschouwen een tijdperk van 45 tot 50 dagen, vanaf het stremmen tot aan de verzending.

THE DAIRYMAN.

(Verboden nadruk).

HET NEERHOF

De Eieren.

Het aantal eieren dat in de wereld verbruikt wordt is ontzagelijk, want ze worden niet alleenlijk gebruikt als voedsel voor den mensch, maar ook tot de verschillende nijverheden voor welke het eiwit onmisbaar is. Miljoenen kilogram eieren worden jaarlijks tusschen de verscheidene landen verhandeld. België drijft ook een aanzienlijken handel in eieren: de jaarlijksche invoer kan op meer dan 150 miljoen stuks en de uitvoer op ongeveer de helft van dit getal geschat worden.

Men ziet door deze getallen, dat wij op verre na niet zooveel eieren voortbrengen als wij er nu in hebben en dat er winsten kunnen gemaakt worden met het houden van leghoenders.

Wij zijn van meening dat de hoenderteelt, doelmatig ondernomen, zelfs zonder daarbij een anderen tak van het landbouwbedrijf te beoefenen, veel winsten kan opleveren.

Om hierin te gelukken moet men zich toeleggen op den verkoop van eieren, den verkoop van halfvette en van vette kiekens en ook, wanneer de gelegenheid daartoe gunstig is, den verkoop van het een of ander gezocht ras.

Wij hebben eertijds de inrichting van zulke hoenderhoeve aan het oordeel van vakmannen onderworpen en zelfs een ontwerp opgemaakt daarover, doch, tot andere bezigheden geroepen, hebben wij die plannen uit het oog verloren en weten niet of ze door sommige lieden werden ten uitvoer gebracht. Ons ontwerp omvatte de inrichting van eene hoenderhoeve, welke ten minste, om te beginnen, voor doel zou hebben het voortbrengen van eieren. De gekozen variëteit moest van Belgisch ras zijn, welke dan zodanig zou verbeterd worden, dat na verloop van eenige jaren geen enkel vreemd ras zou kunnen mededingen tot het voortbrengen van eieren. Zulke hoeve zou zeer wel tot neerhofschool kunnen ingericht worden.

Om te gelukken zou men op vier verschillende wijzen kunnen te werk gaan:

1. Onder vorm van een naamlooze maatschappij, of samenwerkende maatschappij, met standregelen, aandeelhouders, toezichters bestuurder, enz.

2. Onder vorm van huurhoeve; de eigenaar zou alle geld verschieten, de huurder zou het werk verrichten en boekhouden. De winsten zouden ter helft verdeeld worden.

3. De eigenaar zou de hoeve gansch inrichten; de toezichter zou een vaste wedde genieten en handelen voor rekening van den eigenaar.

4. De eigenaar zou persoonlijk de zaak besturen en uitbaten.

't Is de laatste manier van handelen welke ons de beste toeschijnt, op voorwaarde dat de eigenaar persoonlijk de hand aan 't werk legt en zich niet beperkt tot het eenvoudig besturen der onderneming. Het verzorgen van eene hoenderhoeve is geen rentenierswerk: om te gelukken moet men voor geene moeite terugdeinzen, men moet veel geduld hebben en nooit met overhaasting het doel willen bereiken.

Wat de inrichtingskosten betreft, deze zijn zeer veranderlijk en zullen niet hoog stijgen wanneer de eigenaar zich zelf gelast met het optimaliseren der noodige hokken, legplaatsen, drink- en eetbakken, enz., om dat alles klaar te maken wordt overigens niet veel kennis van schrijnwerkerij vereischt.

Zulke hoenderhoeve moet voorzien zijn van broedvertrekken, van vertrekken voor de jonge kippen, van vertrekken om te mesten, en, om daarover toezicht te kunnen houden, moeten deze vertrekken met de woning in verband staan.

De hoeve moet omringd zijn van 2 tot 5 hect. grond, weiden of bosch. Zulke onderneming moet niet op eene te geringe oppervlakte worden begonnen; men moet dezelve kunnen uitbreiden, zonder tot verplaatsing der inrichting verplicht te zijn. Ook moet men over grond genoeg beschikken om eene of twee melkkoeien te houden welke men noodig heeft; wat nu de onkosten en winsten betreft daarover zullen wij later nog wel handelen.

AVICOLA.

(Verboden nadruk).

ONZE VOGELN.

Onder deze hoofding zullen wij, in elk *Landbouw-Bijvoegsel* eenige bijzonderheden mededeelen over een der vogelen, welke in onze streken verblijven. De vogelen zijn veel talrijker dan men over 't algemeen wel denkt, doch men vindt maar weinig personen die ze kennen.

DE LEEUWERIK

Wij zullen niet lang stil blijven bij de beschrijving van dit vogeltje, welk algemeen gekend is, wij zullen alleen

anteekenen dat de leeuwerik zich van de andere vogelen onderscheidt door den vorm zijner pootjes: de middenteen is met het eerste lid zeer eng vereenigd aan den buitenteen; de nagel van den achtsteen is zeer lang en bijna recht, de voorste nagels zijn zeer kort en maar weinig gebogen. Deze uitlegging is noodig om te doen begrijpen waarom de leeuwerik op geen tak kan zitten.

Vanaf de eerste lentedagen begint de leeuwerik te zingen en houdt niet meer op zoolang het goede weder duurt. Hij is een van de zeldzame vogels die al vliegende zingen; hoe hooger de leeuwerik stijgt, hoe scherper wordt zijne stem en niet zelden gebeurt het, dat ons oog den vogel niet meer kan bespeuren in de ruimte en dat toch zijn welluidend gezang nog duidelijk te onderscheiden is.

De leeuwerikken zijn zeer talrijk in onze velden en toch vindt men maar zelden een leeuweriknest, dit komt hierdoor dat deze vogel veel meer bekommerd schijnt met het verbergen dan met het bouwen van zijn nest. Gewoonlijk staat het nestje tusschen twee aardkluiten en is gevuld met droog gras en droge worteltjes.

Alhoewel de leeuwerik eigenlijk geen insectenetende vogel is, moet hij toch beschouwd worden als zeer nuttig voor den landbouw, want het voedsel der jonge leeuwerikken bestaat uit gewormte, rupsen, mieren-eieren en zelfs sprinkhanen. De volwassen vogel voedt zich voornamelijk met plantaardig voedsel, zaden van onkruid en de groene gedeelten van allerhande kleine plantjes.

Het is dus betreurenswaardig dat elk jaar duizenden van die vogels gedood worden. Daar zij zich sterk vermenigvuldigen zou men kunnen aannemen dat de leeuwerikenvangst gedurende een bepaald tijdperk mag plaats hebben, doch deze vangst zou moeten geregeld worden om eene te algemeene verdelging te vermijden.

Eene verscheidenheid welke men in onze streken ook ontmoet is de kuifleeuwerik (cochevis). Deze leeft in de velden, in de weiden, aan den ingang der bosschen en langs de wegen. Deze vogel kan wel op de boomen zitten. Hij is de eerste die de Lente door zijn gezang aankondigt en zingt voort tot einde September. Hij stijgt niet zoo hoog in de lucht als de gewone leeuwerik, doch voor het overige is de levenswijze van beide vogelen dezelfde.

VOLKSWETENSCHAP

Wollen, linnen en katoenen stoffen.

Een lieve lezeres — die zijn altijd lief, of zouden het moeten zijn — vraagt ons, waarom wol warmer is dan katoen en katoen warmer dan linnen? Waarom geven pluimen en dons eene zoo zachte warmte?

Daarop kunnen we kortbondig antwoorden en veel uitleg zal er niet noodig zijn, vermits die min of meer warmte slechts eene kwestie van geleidzaamheid is.

De warmte kan van een lichaam op een ander rechtstreeks overgaan, zonder tegengehouden te worden door lichamen die zich tusschen beide bevinden, dan geschiedt de warmte met doórstraling.

Wanneer integendeel de warmte wordt opgenomen door de tusschenliggende lichamen en slechts na verwarming van deze wordt voortgezet dan heeft men geene rechtstreeksche doorstraling en men bestempelt de tusschenliggende lichamen met den naam van geleidende lichamen. Er zijn lichamen die de warmte gemakkelijk overzetten: goede geleiders en er zijn ook slechte geleiders. Dit wordt bij voorbeeld bewezen door het feit, dat men een brandend vuurstokje met het niet vlamvend uiteinde kan vasthouden, terwijl een zulk metaal staafje, dat aan een uiteinde gloeiend gemaakt werd, niet zou kunnen aanraken zonder zich te verbranden: het metaal is een goed, het hout een slecht geleider.

Wanneer men de hand legt op eene marmere of metalen plaat, welke niet verwarmd is geworden, voelt men de koude, omdat de li-

chamelijke warmte van de hand spoedig in het marmere of in het metaal overgaat.

De koude voelt men niet, wanneer men de hand legt op wol, katoen, zijde, hout, enz. omdat deze lichamen slechte warmtegeleiders zijn.

Men zegt dat het ijzer kouder is dan de stoffen; dit is alleen eene manier van zich uit te drukken, want indien men ijzer of eene stof laat bevrozen zullen ze beide tot op denzelfden graad koude gebracht worden, doch bij de aanraking zal het ijzer veel kouder schijnen te zijn. Wat meer is, zoo wij beide bevrozen lichamen met eene natte hand vastnemen, zullen wij de uitwerking van het vriezen gevoelen wanneer wij het ijzer aanraken en niet wanneer wij de stof in handen nemen.

Hoe vaster de lichamen zijn hoe beter kunnen ze de warmte geleiden, omdat tusschen de bestanddeelen van een niet vast lichaam er zich lucht bevindt. De lucht, evenals de andere gassen, bij uitzondering der waterstof, is een slecht warmtegeleider, zoodat de lucht de geleidzaamheid vermindert der lichamen, waarin ze zich bevindt; maar de lucht kan de geleidzaamheid vermeerderen indien zij zich bevindt in een lichaam dat slechter geleidt dan zij zelf. Dit is het geval met wol, zijde, katoen, pluimen en dons.

Wollen dekens en kleedren zijn warmer, wanneer ze haarachtig zijn aan de oppervlakte, omdat daardoor meer lucht opgesloten blijft, welke de lichamelijke warmte niet zoo gemakkelijk naar buiten geleidt. Ook omdat katoenen stoffen meer behaard zijn dan linnen zijn ze warmer.

Bij deze laatste stoffen moet er rekening gehouden worden van de wijze waarop de stoffen gemaakt zijn en van den oorsprong der draden. In katoen en kapok zijn de draden niets anders dan de vezels, welke het zaad omgeven, dus van plantaardige afkomst; bij de wol zijn de draden van dierlijke afkomst en het linnen is gemaakt uit vezels van vlas, hennep, netels of een ander gewas.

De tusschenkomst der lucht is van groot belang in deze kwestie van koude en warmte. Door middel van luchtkussens kan men de warmte regelen in afgesloten ruimten. Van daar het in voege brengen van dubbele vensters en deuren. 't Is dank aan de lucht, welke zich tusschen het dichte krulhaar van den neger bevindt, dat deze zich blootstelt aan de stralen der zon kan blootstellen.

Laat ons eindigen met een vraagstuk van praktisch aard, ook opgeworpen door onze briefwisselaarster, wanneer ze vraagt of pluimen oorkussens kunnen aangeraden worden.

Het is altoos ongezond in een heet vertrek te leven, niet alleen bij dag, maar nog mischien bij nacht. Daarom zijn de pluimen bedden niet aanbevelenswaardig. Van over langen tijd overigens gingen de pluimen bedden uit het gebruik en bleven alleen de oorkussens behouden, zonder dat men zich afvroeg of deze laatste minder nadeelig zijn voor de gezondheid. De kussens zijn meer aan de lucht blootgesteld gedurende den nacht en zij bewaren dus minder warmte.

Wat er ook van zij, wij meenen dat het zonder is te slapen op een harder bed en een harder kussen; daaraan is men spoedig gewoond, vooral in de jeugd.

F. DE VINESKY

(Verboden nadruk).

NAAMMACHIENEN IN 'T GROOT

Toe behooren en naalden voor alle stelsels van Naammachiemen en andere. — Men vraagt ernstige verkoopers in alle gemeenten niet vertegenwoordigd.

HUIS COUTELIER-DENYS

OPVOLGERS:

TH. COUTELIER & ZUSTER

92, Marktstraat, BRUSSEL.

Griffon !! — Griffon !!

Rijwielen en Motos «Griffon» van COURBEVOIE

OVERWINNAARS in 1914 van: Parijs-Heroux; Parijs-Honfleur; Parijs-Reims; Parijs-Tours (onafhankelijken en liefhebbers).

Vraagt prijzen en catalogoog voor 1914. Serie kaders. — Vraagt prijs van het Reklama-machien «The Rapid» Dunlopbanden. Stukken «1 Minute».

Verkoop in 't groot der Dunlopbanden.

Honing! Honing!

getrokken uit de
Bieënhallen van E. Hendrickx-Decoster
BAKKER,
Ridderstraat, 15, Sint-Truiden.

Deze Honing, *gewaarborgd puur*, is een heilzaam voedsel zoo voor zieken als gezonden, en wel bijzonder voor zwakke magen. Hij is daarbij zeer voedzaam en vertoert gemakkelijk.
Honing op brood gesmeerd, in plaats van boter, is dubbel voordelig als voedsel.
Honing is een zeker verzorgingsmiddel tegen keel- en borstziekten en geschikt tot genezing van maag- en blaasziekten.
De Honing wordt geleverd in glazen potten, te beginnen van een halven kilo.
Prijs per kilo : 1 fr. 50 zonder verpakking.

ISIDORE MOERS,

Zoutstraat, Sint-Truiden,
MANDENMAKERIJ.
— KOLEN, KALK, CEMENT. —
Spoedige en goede bediening.

ROBERT GOVAERTS

Groote Bazar

Brusthemstraat, 41, Sint-Truiden

Aan bovenstaand adres zal men altijd uitgestald vinden eene groote keus van artikels in IJzer, Staal, Zink, Blik, Lak, Nikkel, Koper, Steen, Glas, Porselein, enz., enz.

Amerikaansche Waschmachines, Wringers, Fornuizen (douchen).
Engelsche Bedden en andere bedden.
Kachels, Gas en Petroleum, Stofpotten, Roosters, Ringen, Koolschuppen, Keuterijzers, Koolbakken, Stofhuizen, enz.
Lampen, Petrol- en Gaslusters, Wicken, Koujies voor Gloeilicht, Lampglazen.
Ketels, Marmitten, Kasserollen, Potten en Pannen, gewaarborgd eerste kwaliteit.
Bier-, Melk-, Koffie- en Theepotten, Tassen, Ondertassen, Kommen, Kruiken, Emmers,
Lavabo, Koffie- en Tafelservies.
Bier- en Wijn glazen, Vlaaiplaten, Suikerdozen, enz.
Scharen, — Messen, — Lepels en Vorken.

Artikels, voor Schrijverkerij, Smederij en Landbouw:

Nagels, Schroeven, Boulons, Sloten, Gehegelsleten Zagen, Vijlen, Beitel, Hamers, Nijptangen, Tangetjes, Boren, enz.
Schuppen, Rikken, Mesthaken, Ketens, Voerpannen, Treken voor paarden, enz.
Pik- en gestrikte IJzerendraad.

Prachtartikels voor Geschenken:
Kruisbeelden, Heiligen-Beelden, Kunstbeelden, Koffieservies. Fruitkorven, Kandelaars, Vazen, Schouwmeubelen, enz., enz.

Gelegenheidsartikelen bijwijlen aan zeer verminderden prijs.

Alles geteekend met gekende cijfers en zoo laag mogelijk.

VASTE PRIJS. — AF TE BETALEN.
In 't Groot en in 't Klein.

Op 's Zondags worden de Magazijnen gesloten vanaf twaalf ure.

LEEST !! LEEST !!
Alle dagen te bekomen in de groote Beenhouwerij
CONSTANT DONY-VANNITSEN
ALLE SOORTEN VERSCHIEDE VLEZEN
1ste kwaliteit. — Lage prijzen. — Goede en zindelijke bediening.
Groote keus van gerookte **HESPEN en SAUCISSEN.**
C. DONY-VANNITSEN,
Ridderstraat, nr 9, Sint-Truiden.
— Telefoon 68. —

EEN PRIESTER met weldadig doeleinde, stelt zich ten dienst om kosteloos onfeilbare recepten bekend te maken ter spoedige en grondige genezing der aderspathige zweren, wonden aan de beenen, eczemas, alle huid en schedelziekten, valende ziekten, zenuwslapten, ziekten van het zenuwstelsel, pijn, jicht, reumatiek. — Schrijven aan den Eerw. Heer Laurel, Pastoor van Ervauxville (Loire), Frankrijk. — Postkaarten Zeg. en Post, fr. : 0.10; Brieven met, fr. : 0.25.

IN SINT-JOSEPH
Huis Willems - Nassen
14, Groote Markt, Sint-Truiden, 14.

Specialiteit van *Corsetten* : Merken VBC en "Warner's Rust Proof," overal gekend als de sierlijkste, gemakkelijkste en duurzaamste.
Groote voorraad *Engelsche Sayetten; Breigarens* in alle soort.
Rijke keus in *Damenhandwerken*. — *Voorschooten* v^r Damen en kinders.
Lederen en andere *Handschoenen*.
Bijzonder schoon assortiment *Manshemden*.
Laatste Nieuwigheden in *Cravatten* en *Cols*.
Garnituur, Kantten, Linten, Knoppen, enz.
Bijzondere prijzen voor kleermakers en naaisters.
Alle *Merzerijen* — *Reukwerken* — *Fantasiejuwelen*.

Artikelen voor Eerste Communie.
VASTE PRIJZEN.

GROOTE VERVERIJ & DROOGWASSCHERIJ

De Zwarte AREND

D. Ingenbleek Goffin

LUIKSCHE STRAAT, 18, SINT-TRUIDEN

Geverfd.	Drooggezuiverd.
Damen- en meisjeskostumen, fr. 2 tot 3.25	Damen- en meisjeskostumen, fr. 1.50 tot 2.50
Mans- en jongeskostumen, 2 tot 3.50	Mans- en jongeskostumen, 1.50 tot 2.50
Kinderklederen, 1 tot 2.00	Kinderklederen, 0.50 tot 1.00
Bloezen, 1 tot 1.50	Bloezen, 0.50 tot 1.00

Verving volgens stalen in alle kleuren, droogzuivering en opmaking met den stoom van alle kleedingstukken, dekens, flanelen, zijde, wol katoenen, laizen- en lijnwaden damenkostumen. — Kerkornamenten. — Zaalgarnituren, zoals stoelen, zetels, canapés, enz.; gordijnen, tapijten, pelsens, parasols en handschoenen.

Onveranderlijk Zwart voor rouw in 24 uren gewaarborgd tegen het afgaan.

Damenkostumen worden geverfd of drooggezuiverd, zonder garnituren af te doen
Vaste prijzen. — Spoedige bediening.

DENTOGÈNE
(Door de Geneesheeren aangeraad)
"DENTOGÈNE" geneest geheel en terstond al de hevigste tandpijnen.
De Flesch: F² 1,25. — Alle apotheken
Laat u niet bedriegen met namaaksels!

Depots: SINT-TRUIDEN. J. Rietjens; HASSELT, Machiels en Schoofs; LOON, Cox; HERS, Van Marsenille; GOYER, Guilliams; MONTENAËKEN, Van de Vorst; NEERWINDEN, Vrancken; LANDEN, Robyns.

Echte Struisvogelspluimen

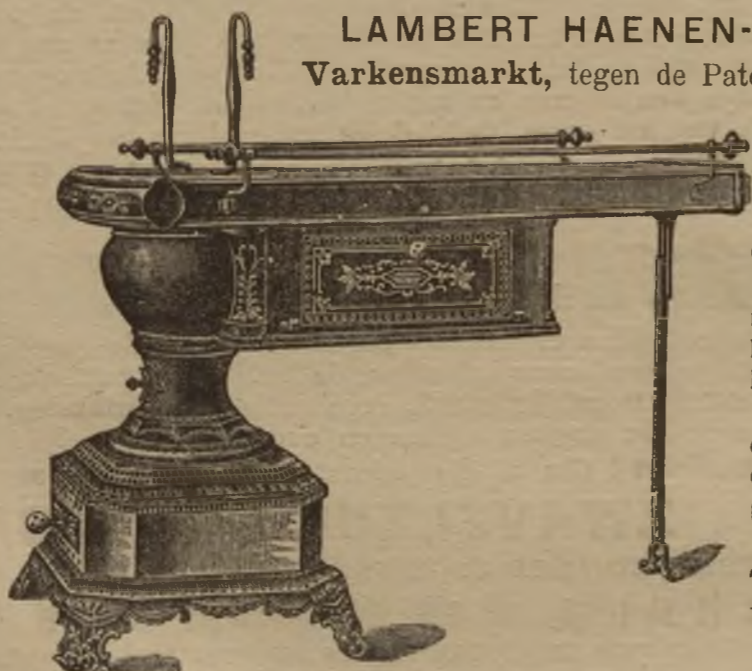
36 centimeters lang, 11 centimeters breed, 3.00 frank.
45 " " 12 " " 4.00 "
55 " " 14 " " 14.00 "
42 " " 15 " " 12.00 "
56 " " 16 " " 24.00 "

Voor HOEDEN en VERSIERING volledig ik eene schoone verzameling van af 20 fr.

F. W. H. HEGEWALD,
Bloemen- en Pluimen-Nijverheid,
LUXEMBURG, 201. — Uitvoer naar alle landen.

FABRIEK VAN STOVEN EN KACHELS

LAMBERT HAENEN-MALCORPS
Varkensmarkt, tegen de Paterskerk.

Stoven, genikkeld, gepolijst wart.
Cuisinières, ongewoon sterk.
Kachels, alle modellen, in geëmailleerd ijzer van alle kleuren.
Bijzondere modellen voor kerken en scholen, herbergen en feestzalen.
Gruisbakken
Stofpotten, ronde
Buizen. *Ellebogen*
Enz.

Koperen Waschfornuizen.
Geëmailleerde Kasserollen en andere Artikels, *gewaarborgd*.
tegen het alsplinteren. — Alles aan prijzen in vertrouwen.

GEVOLGEN VAN PLEURIS

Genezen door de **ABDIJSIROOP**

De heer Pieter Bonte wonende te Sint-Kruis (West-Vlaanderen), 5, Mootestraat, verklaarde ons :

" Eenige maanden geleden heb ik aan een pleuris geleden, welke nooit goed genezen werd, zoodat ik daaruit allerlei kwellingen overviel. Voortdurend had ik hevige borstpijn, pijn in de lenden, stekingen in de zijde en rillingen. Ik hoestte voortdurend en de slijm zat als het ware vastgeroest op mijn borst en wilde maar niet loskomen. Mijn borst was beklemd, soms hijde ik naar adem, dan klopten mijn polsen en slapen omstuiting en zweette ik vreeselijk. De nachten bracht ik dikwils slapeloos door; kortom, ik voelde mij allerleedigst. Tot mijn geluk hoorde ik over de wonderbare geneeskraft van de Abdijsiroop spreken en kocht een flacon bij den apotheker G. Cailliau, Hoogstraat, te Brugge, en gevoelde dadelijk dat dit middel mij genezen zou. Nadat ik nog een flacon had ingenomen, was ik geheel en al genezen, de slijm is in groote brokken losgekomen, mijn hoestbuien en borstbenauwdheden zijn verdwenen en ik ben thans volk men gezond. Had ik mijn pleuris maar dadelijk met de Abdijsiroop behandeld, dan zou ik al die ernstige gevolgen vermeden hebben en veel geld gespaard hebben. "

Portret van M. Pieter Bonte.

De Abdijsiroop, Klooster Sancta Paulo, is een onfeilbaar middel tegen asthma, pleuris, influenza, bronchiet, slijm- en kinkhoest en alle borst-, keel- en longaandoeningen. De Abdijsiroop werkt borstversterkend en ziektekiemdoodend, schaaft nooit en voorkomt de tering.

Prijs per flacon van 230 gramm. fr. 2.25 van 550 gramm. 4 fr. en van 1000 gramm. 7 fr. — Hoe groter flacon hoe voordeliger dus. Eischt den *rooden band* met handteekening van den Generaal-Agent, L. I. AKKER, Rotterdam. Hoofd-Depôt voor België. O. DE BRUL, Lange Nieuwstraat, 57, Antwerpen.

Verkrijgbaar bij Jos. RIETJENS, Apotheker te Sint-Truiden, JULES FRANÇOIS, Apotheker te Gingelom, BASILE JENNE, Apotheker te Jeuck, EM. VAN DE VORST, Apotheker te Montenaeken, en in alle apotheken.

Huis Joseph Lamberts

Groote Markt (Kiekenmarkt), 53, St-Truiden.

Beste Waren. — Goedkoopste prijzen. — Meeste zorg.

Verven, Vernissen Borstels, Vensterlederen, Matten, Sponsen,

BREUKBANDEN

Fijne Specerijen

CONSERVEN

Verscheidene Specialiteiten zoals

DADA ZEEP, DADA CRÈME

DADA POEDER

VERVEN

tegen vochtige muren en roest

ECREMEUSE BORSTELS

Allergrootste Keus Gewone en Rijke

BEHANGPAPIEREN

TAFEL- en JAPANSCH TAPIJTEN

Handel in Hout

BERICHT AAN SCHRIJWERKERS, TIMMERLIEDEN, 27.

GUILL. BEX, HOUTKOOPMAN.

maakt het geacht publiek bekend, dat hij in de voormalige Magazijnen der Firma Goffin-Streignart aan de

Luikerpoort, te Sint-Truiden

zijn HANDEL IN HOUT heeft overgebracht en dien op grooten voet heeft uitgebreid.

Aldaar te bekomen alle soorten *Inlandseh Hout* : Canada-, Esschen-, Olmen- en Eikenhout; *Noordsch Dennenhout*; *Amerikaansch Eiken- en Notelarenhout*, *Pûch-pin* en *Geperst hout* voor paneelen.

Alles van de beste kwaliteit en aan de billijkste prijzen.

Per occasie te koop *oude deuren en vensters* aan voordelige prijzen.

← OPENING →
DER

NIEUWE APOTHEEK "DE HOOGBRUG"

ARSÈNE NYSTEN, APOTHEKER-SCHEIKUNDIGE

Hoogbrugstraat, 20, Sint-Truiden

Geneesmiddelen van eerste kwaliteit, nagezien en onderzocht door den apotheker.

Alle fijne Drogerijen — Kruiden en Poeders.

Bijzondere instelling voor Veeartsnijmedies.

Producten voor Photographie. — Minerale Waters. — Medicinale Zeepen. — Ouaten en Banden.

Voorname Inrichting voor het leveren van allerhande *Breuk- en Buikbanden*, *Elastieke Kousen*, *Riemen*, *Peren*, enz.

Alle gekende Belgische en vreemde Specialiteiten. *Eenig Depot voor België* :

Maag- en IJzerpillen VIRINE tegen bleeke kleur, bloedarmoede, fr. 1.25 de doos.

Pepsine cachetten tegen ziekten der maag, lever en darmen, fr. 1.50 de doos.

Excelsior-pillen tegen hoest en verkoudheid, fr. 1.00 de doos.

Best gekende *Podal purgeerpillen*. fr. 0.75 de doos.

Verzuiveringsmiddel PIK voor de hoofden der kinderen, fr. 0.25 de doos voor eenen liter water.

Men wordt altijd bediend door den apotheker zelf.